

Tema: Billedkunst i uddannelserne

Læs bl.a. om:

Billedkunst har trange kår i folkeskole og gymnasium

Lokal talentpleje på Billedkunstneriske Grund Kurser

Kunstakademiernes nye udfordringer

Foto: Ty Stange

Når jeg hører ordet kultur, rækker jeg efter min Texas lommeregner!

AF NANNA GRO HENNINGSSEN, FORMAND, BILLEDKUNSTNERNES FORBUND (BKF)

Regeringen har netop afsat 90 mio. kr. til styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomien i Danmark.

Oplevelsesøkonomi er blevet det altdominerende mantra i kulturpolitik, og ikke kun hos de borgerlige partier. Kulturindustrien har haft en eksplosiv vækst igennem de sidste 20 år og er blevet en væsentlig samfundsøkonomisk faktor.

Når man læser regeringens kulturpolitiske sigtelinjer, er det tydeligt, at der satses på de erhvervmæssige og økonomiske potentialer i alt, hvad der har med kultur at gøre. Der skal med kulturministerens ord 'bygges bro mellem kulturen og erhvervslivet'. Økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen fokuserer på 'kultur og oplevelsesøkonomien, som et afgørende konkurrenceparameter for Danmarks fremtidige vækstmuligheder'.

Nu kunne man tro, at disse synspunkter ville afspejle sig i dansk uddannelsespolitik. Men som det fremgår af artiklerne i dette nummer af bladet, så har regeringen, med nærmest dadaistisk logik, valgt at nedprioritere de skabende, musiske og kreative fag i folkeskolen og gymnasierne.

Nu har kulturpolitik jo altid netop været politik og dermed et felt for skiftende politiske målsætninger. I efterkrigstiden var kulturminister Julius Bomholt den store fortaler for, at enhver borger, udover at tilegne sig basale livsnødvendige færdigheder, skulle have lige mulighed for at tilegne sig 'alt det der ligger hinsides grænserne for tid og rum'. Kulturpolitikken var del af et oplysningsprojekt, der skulle stå som garant for humanisme, tolerance og demokrati. Den smalle borgerlige finkultur skulle bredes ud til en demokratisk folkekultur. Kulturstøtten skulle netop sikre den kunstproduktion, der ikke var rentabel på markedsvilkår. På trods af Bomholt citatet: 'Støtte, ikke dirigere', lå der også dengang en klar forestilling om kulturen og kunstens nytte bag politikken.

I dag er rationalet bag dansk kulturpolitik økonomisk vækst, national branding, produktudvikling, vækstrater og *edutainment*. Alt sammen begreber hentet ud af regeringens kulturpolitiske sigtelinjer. Man behøver hverken at være kulturradikal eller venstreorienteret for at mene, at kulturpolitikken skal finde sit rationale et sted i mellem de to yderpunkter.

Allerede i 2002 sagde Gyldendals konservative direktør Johannes Riis i Politiken at: 'Regeringen har isoleret sig fra stort set alt, hvad der har med kunst, kultur og oplysning i det hele taget at gøre'.

I erkendelse af, at begrebet kultur er blevet så rummeligt, at det strækker fra det mest fordømmende og uskønne reality-tv til Inger Christensens abrikostræer, er det på tide at vi får redefineret begreberne.

Kunstproduktion og kulturproduktion er måske nok tæt forbundet, men med mindre man skal acceptere, at den gode kunstner udelukkende kan kendes på slutresultatet på årsregnskabet, som kulturministeren engang formulerede det, så skal vi have trukket klare linjer mellem kunstproduktion og kulturproduktion, mellem de økonomiske rationaler; kulturen som vare, og de etisk-æstetiske rationaler; kunstproduktion som en intellektuel produktion med samfundskritisk potentiale.

Det betyder jo ikke, at der ikke kan være rigtig god økonomi i kunstproduktion. Men hvis profit bliver det bærende rationale i dansk kulturpolitik, så er vi først for alvor blevet fattige.

Kulturministeriet er i øvrigt selv i fuld gang med at definere grænsen. Når man reducerer Kunstrådets midler fra 40 mio. kr. til 14,5 mio. kr. og dernæst sammen med Erhvervsministeriet opretter en pulje på 90 mio. kr. til styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomien, så er prioriteringen klar.

Det er i øvrigt tankevækkende, at kulturministeren d. 29 juni har indgået kontrakt med revisionsfirmaet KPMG om at undersøge fordyrelsen af Danmarks Radios byggeri i Ørestaden.

KPMG var det firma, der i vinters på kommission fra DJBFA (Danske Sangskrivere og Komponister, *red.*) analyserede statens kulturudgifter i en rapport, der viste en 8 procents nedskæring, mod kulturministerens påstand om en 20 procents forøgelse.

Kulturministeren kaldte dengang KPMGs arbejde sjusket og udygtigt, og tilbød firmaet et kursus i, hvordan man aflæser statslige budgetter. Men det er da muligt, at Brian Mikkelsen håber på, at KPMG også hos DR kan finde nedskæringer, som ministeren ikke selv kan få øje på.

Ane Mette Ruge: All the Choir of Heaven and Furniture of the Earth. 2002. Billedet er relateret til DVD-installation af samme navn. Installationen har bl.a. været vist på Kunsthau Tacheles, Berlin, Rupertinum, Salzburg, Charlottenborg Udstillingsbygning samt Skive Kunst-

FORSIDE, BILLEDKUNSTNEREN #3 2007 :

Samtidskunst og unge

Selvom billedkunsten er trængt i uddannelsessystemet i disse år, finder nytænkning og udvikling alligevel vej, også udenom de gængse kanaler: Over en periode på tre år har en række kunstinstitutioner i hovedstadsområdet og fire gymnasier samarbejdet med Egmont Fonden om et eksperimentelt forløb for formidling af samtidskunst til gymnasieelever.

Udviklingsprojektet har sat sine tydelige

Billedkunstneren udgives af:
Billedkunstneres Forbund (Bkf)
Vingårdstræde 21, 1070 Kbh. K
Tlf. 33 12 81 70
bkf@bkf.dk • www.bkf.dk

Redaktør: Miriam Katz (DJ)
Vingårdstræde 21, 1070 Kbh. K
Tlf. 33 12 81 72 • mk@bkf.dk

Ansvarshavende:
Nanna Gro Henningsen, formand

Design og layout:
Bo Sørensen, grafisk designer

Tryk: Centertryk, Holbæk

Deadlines:
Billedkunstneren#4, december 2007: 22.
oktober 2007

Artikelforslag, debatindlæg og lign. kan sendes til redaktøren på ovenstående adresse. Redaktionen påtager sig ikke ansvar for materiale, der er sendt uopfordret, og forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster. Kupon til gratis medlemsrubrikker bagerst i bladet.

Annoncer:
Annoncer i *Billedkunstneren* tegnes gennem MediaSpace, hos:
Allan Wiberg, tlf. 47 74 27 42
info@mediaspace.dk
www.mediaspace.dk

Abonnement:
Abonnement på *Billedkunstneren* tegnes hos Bkfs sekretariat på ovenstående adresse.
Pris: 300 kr. for fire årlige udgivelser.

ISSN: 1902-3618

ISSN, elektronisk publikation:
1901-7596

Billedkunstneren er støttet af Kunstrådets Billedkunststudvalg

Indhold

Tema: Billedkunst i uddannelserne

2 LEDER

Af *Nanna Gro Henningsen*

4 SÆT LÆREREN UDEN FOR DØREN

Undervisningen i billedkunst er væsentligt forringet. Det gælder både i folkeskolen, i gymnasiet og på landets lærerseminarier. Udviklingen hænger sammen med undervisningsministerens satsning på udviklingen af et mere naturfaglig-teknologisk dannelsesbegreb i uddannelsessystemet. Af *Susan Hinnum*

8 KUNSTAKADEMIERNES NYE UDFORDRINGER

Om internationalisering, om økonomisk pres og om det nødvendige i at sikre, at vi også fremover har flere videregående kunstuddannelser på højt niveau i Danmark. Rundbordsinterview med de tre rektorer på landets kunstakademier. Af *Miriam Katz*

12 BILLEDKUNSTNERE ER POPULÆRE PÅ SKOLERNE

Når de danske skoler hyrer en kunstner gennem Kunstrådets Huskunstnerordning, er især billedkunstnere eftertragtede partnere. Op mod halvdelen af de projekter, der er blevet støttet fra 2004-2006, involverer billedkunstnere. Af *Ulrikke Moustgaard*

13 KUNST I BØRNEHØJDE

For billedkunstner Malene Hartmann har jobbet som huskunstner været både en faglig udfordring, en økonomisk håndsækning og en stor personlig fornøjelse. Af *Ulrikke Moustgaard*

15 VILJE, VOVEMOD OG GLØD ER DET VIGTIGSTE

De unge skal demonstrere, at de brænder for uddannelsen, når de søger ind på Billedkunstnerisk Grund Kursus i Aalborg, BGK-Nord. Af *Helle-Karin Helstrand*

17 PAPILLOT AMØBER OG FISK I SÆBE

Århus Billedskole opfatter sig som et vigtigt supplement til skolernes billedkunstundervisning og planlægger at fusionere med byens multimedieværksted for børn og unge for at blive stærkere og mere synlig. Af *Maria Larsen*

18 BILLEDKUNSTFAG PÅ VEJ UD AF LEGESTUEN

Den traditionelle opfattelse af billedkunstfaget som en småbørnslegestue er under forandring, fortæller uddannelsesforsker Helene Illeris. Faget må styrkes, hvis det skal komme alle – og ikke kun elitens børn – til gode, påpeger hun. Af *Miriam Katz*

PLUS

21 EN LILLE NISSE REJSTE...

Rapport fra Kina og Det Danske Kulturinstitut i Beijing. Af *Inger Lise Rasmussen*

22 MINDEORD

Billedkunstner Pia Arke. Af *Lotte Tauber Lassen* og *Lennart Johnsson*
Billedkunstner Finn Mickelborg. Af *Ole Sparring*

24 DEBAT

Af-individualiseringen af kunsten. Af *Ib Monrad Hansen*

KORT NYT

26 NYT FRA WWW.BKF.DK

27 OPSLAGSTAVLEN

27 NYT FRA SEKRETARIATET

28 AKTUELT PÅ KUNSTSCENEN

32 NYT OM NAVNE

32 FRA MEDLEM TIL MEDLEM

spor, fortæller en af initiativtagerne, Elisabeth Delin Hansen, leder af Kunsthallen Nikolaj: "Vi lærte f.eks. meget om, hvordan man kan forbinde kunstinstitutioner og gymnasieskoler måder at arbejde på, og vi håber at etablere tættere netværk med flere gymnasieskoler fremover. Med gymnasie-reformens fokus på tværfaglighed er vores udstillinger oplagte at bruge i undervisningen – ikke kun i billedkunstfaget, men i en

bred vifte af fag," siger Elisabeth Delin Hansen til *Billedkunstneren*.

I løbet af projektperioden besøgte gymnasieeleverne en række udstillinger, bl.a. "Stil-leben II" af Ane Mette Ruge, på Overgaden – Institut for Samtidskunst, hvorfra billedet på forsiden er hentet.

Læs mere om projekt Samtidskunst og Unge på www.samkunst.dk

Sæt læreren uden for døren

- om billedkunstfagets vilkår i uddannelsessystemet

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

AF SUSAN HINNUM, PH.D., FORSTANDER PÅ KUNSTHØJSKOLEN PÅ ÆRØ

Undervisningen i billedkunst er væsentligt forringet de senere år, skriver billedkunstner og underviser Susan Hinnum i dette essay. Det gælder både i folkeskolen, i gymnasiet og på landets lærerseminarier. Udviklingen hænger nøje sammen med undervisningsministerens satsning på udviklingen af et mere naturfaglig-teknologisk dannelsesbegreb i uddannelsessystemet.

For godt et år siden udgav Kunstrådet rapporten "The Ildsæl in the Classroom" – forfattet af professor Anne Bamford og professor Matt Qvortrup. Rapportens analyse af det danske skolesystem fik kort tid efter undervisningsministeren til at nedsætte et særligt udvalg til at se nærmere på, hvordan man kunne styrke de praktisk musiske fag i folkeskolen. I midten af juni i år kom så rådgivningsgruppens rapport, der blandt meget andet omhandlede lærer kvalifikationer og samarbejdet mellem kulturinstitutioner og skole.

Undervisningsminister Bertel Haarders reaktion på rådgivningsgruppens anbefalinger kunne allerede få dage efter rapportens udsendelse læses på undervisningsministeriets hjemmeside:

"Det er vigtigt for mig at understrege, at de praktisk musiske fag skal tages alvorligt på linje med andre fag, for undervisningen i disse fag er med til at gøre eleverne fortrolige med egen kultur og giver forståelse for andre kulturer."

En udtalelse der står i direkte modsætning til de meldinger der ellers i årevis har lydt fra den kant.

ANDERLEDES VIRKELIGHED

Enhver der har fulgt bare en smule med i de seneste års debat om det danske skolesystem vil vide, at undervisningen i billedkunst over en årrække er blevet væsentligt forringet. Det gælder både i folkeskolen, i gymnasiet og på landets lærerseminarier.

En udvikling, der hænger nøje sammen med undervisningsministerens hidtidige satsning på udviklingen af et mere naturfaglig-teknologisk dannelsesbegreb i uddannelsessystemet generelt.

Det er derfor ganske interessant, hvilken effekt udvalgets rapport får – ud over undervisningsministerens spontane støtte til de praktisk musiske fags placering på skoleskemaet. Den samme interesse gælder kulturministerens kanonprojekt, nu hvor den sidste gymnasiereform fra 2005 har medført en nedprioritering af undervisningen i visuel kunst. Som konsekvens heraf er billedkunstfaget jo heller ikke længere et obligatorisk fag i gymnasiet.

Undervisningsministeriets hidtidige manglende interesse og forståelse for billedkunstfaget har man også kunnet mærke på landets lærerseminarier. Den 1. august i år trådte den nye læreruddannelse i kraft, og en af de store ændringer er nedgangen i antal linjefag. Modsat de fire linjefag der hidtil har udgjort en lærerksamen – hvor enten dansk eller matematik var et obligatorisk fag – er antallet nu reduceret til tre. Oven i købet kan man nøjes med blot to linjefag, hvis man læser enten dansk, matematik eller naturfag på grundfagsniveau.

Det giver sig selv, at nedgangen i antallet af linjefag automatisk reducerer antallet af studerende, der vælger et praktisk musik fag. Man vil derfor på sigt få en lærergruppe, hvor mange ikke er uddannet til at inddrage praktisk musiske elementer i undervisningen. Et skræmmende scenario når man betænker, at omkring halvdelen af landets nuværende

folkeskolelærere går på pension inden for de kommende 10 år.

Det er glædeligt, at undervisningsministeren omsider synes at fatte betydningen af de praktisk musiske fags tilstedeværelse på skoleskemaet. Det ændrer bare ikke ved de ulykker, som ti års borgerlig regeringspolitik har ført med sig. De reformtiltag, som vi har set gennemført i undervisningssektoren, har allerede sat sine tydelige spor: at billedkunst ikke længere et obligatorisk fag i gymnasieskolen, og at den nye læreruddannelsesreform vil medføre en væsentlig nedgang i studerende, der vælger faget.

Tilbage er folkeskolen, hvor faget stadig er på skemaet, og det er her vi må sætte ind.

Det synes rådgivningsgruppens rapport i hvert fald at pege på. Udvalget anbefaler således at gøre billedkunst obligatorisk fra 1.-9. klasse – i dag stopper billedkunstundervisningen efter 5. klasse – for som det konkluderes i rapporten:

"Det er særdeles problematisk, at billedkunst i skolesammenhæng primært defineres som et småbarnsfag. De temaer, den bildende kunst har beskæftiget sig med gennem tiderne, er almenmenneskelige og ikke kun forbeholdt elever fra 7-11 år."

Udvalget anbefaler endvidere, at faget inddrages mere aktivt i danskundervisningen:

"Det er vigtigt, at eleverne får erfaringer med så mange billedformer som muligt, da vi lever i en mangfoldig billedkultur, hvor de i deres hverdag skal afkode flere og flere informationer, både inden for plane, rumlige og digitale billeder.

Derfor kommer, at eleverne tilegner sig grundlæggende visuelle kompetencer, som de kan anvende i deres fremtidige liv som borgere i samfundet."

Spørgsmålet, der står tilbage, er hvordan de efterlyste visuelle kompetencer så kommer til udfoldelse hos den enkelte.

Undervisningsministeriets rådgivningsgruppe råder til flere ting. For eksempel at man ser nærmere på lærer kvalifikationer og

"Mit projekt faldt først på plads, da jeg havde fundet ud af at definere helt præcist, hvad der var mine opgaver og hvad der var lærerens," fortæller Susan Hinnum, der i foråret var ansat som huskunstner og bl.a. arbejdede med elever fra 5.b på Skolen ved Kongevejen i Helsingør. Foto: Lone Grunwald.

øger samarbejdet mellem skolen og kulturinstitutionerne:

"Skolerne skal i højere grad udnytte muligheden for at ansætte personer med særlige kvalifikationer i musik og billedkunst – f.eks. konservatorieuddannede eller akademiuddannede billedkunstnere.

Eleverne i folkeskolen skal undervises af lærere, der har den fornødne faglige baggrund. For undervisningen i de praktisk musiske fag er det bedre, at eleverne undervises af personer med særlige kvalifikationer end af lærere uden linjefag og lærere, som ikke har de nødvendige faglige forudsætninger for at undervise i faget."

HUSKUNSTNER-ORDNINGEN

Der eksisterer allerede i dag flere tilskudsordninger, der skal fremme børns møde med den uøvede professionelle kunst og de kreative

fag gennem ansættelse af kunstnere på deltid på skoler, gymnasier, fritidshjem og SFO'er. En af disse er Huskunstner-ordningen, hvor eleverne møder professionelle kunstnere ude i skolen.

Projektet er et resultat af Kunstrådets handlingsplan for 2003-2006, hvor der var afsat et anseeligt beløb til Huskunstner-ordningen, der siden er blevet både udvidet og forlænget.

Der er altså både politisk velvilje og økonomisk støtte bag ordene, når udvalget anbefaler at inddrage flere billedkunstnere i skolesystemet. Men – og der er et men – de skal være godt klædt på til opgaven.

Blot fordi man har en kunstnerisk uddannelse er man jo ikke nødvendigvis hverken en god pædagog eller en god formidler – og slet ikke når målgruppen er 7-12-årige skoleelever.

Og selvom det er tilfredsstillende at være

Sådan styrkes billedkunst i skolen

Undervisningsminister Bertel Haarder nedsatte sidste år en rådgivningsgruppe, der skulle komme med anbefalinger til, hvordan de praktisk-musiske fag styrkes i folkeskolen.

Anledningen var rapporten, "The Ildsjæl in the Classroom, udarbejdet for Kunstrådet af Anne Bamford, professor ved Wimbledon College of Arts, Australien. Rapporten viste, at kvaliteten af undervisningen i kunsthøjere i den danske folkeskole var ujævn og pegede generelt på behovet for en seriøs styrkelse af de praktisk musiske fag – dvs. hjemkundskab, håndarbejde, sløjd, musik og billedkunst.

I juni kom rådgivningsgruppens anbefalinger. Det er nu op til undervisningsministeren, hvorvidt han vil følge gruppens anbefalinger (se ministerens kommentar på s. 7, red).

Rådgivningsgruppen anbefaler bl.a. på billedkunstområdet:

- Kontinuerlig undervisning i billedkunst gøres obligatorisk fra 1.-9. klasse
- Billedkunst supplerer og overtager dele af billeddelen fra faget dansk i overbygningen
- Den kunstneriske dimension vægtes højt i musik og billedkunst
- Musik, billedkunst, håndværk og design samt hjemkundskab skal have status som prøviefag
- Samarbejde mellem seminarierne og de kunstneriske uddannelser skal øges
- Skolerne skal i højere grad udnytte muligheden for at ansætte personer med særlige kvalifikationer i musik og billedkunst – f.eks. konservatorieuddannede eller akademiuddannede billedkunstnere
- Læs alle anbefalingerne i deres helhed på Folketingets hjemmeside:
www.folketinget.dk/~/media/Samling/20061/almdel/UDU/bilag/360/index.htm

Rådgivningsgruppens medlemmer:

- Ulla Hedegaard, formand for Hjemkundskabslærerforeningen
- Karen Sandager, formand for Danmarks Håndarbejds lærerforening
- Leif Rosenbech, formand for Danmarks Sløjdlærerforening
- Bente Søndergaard, formand for Folkeskolens Musiklærerforening
- Alice Carlsund, formand for Danmarks Billedkunstlærere
- Michael Bojesen, chefdirektør DR Radiopige-koret
- Frans Jacobi, billedhugger og medlem af Kunstrådet
- Lars Brinck, lektor ved Rytmsk Musik-konservatorium og Musikpædagogisk Kompetencecenter
- Karen Harsbo, leder af Billedkunstskolernes Laboratorium for Keramik
- Søren Bøjer Nielsen, musikchef ved Sjællands Symfoniorkester, formand for Kunstrådets musikfaglige udvalg
- Jan Helmer-Petersen, chefkonsulent Børnekulturens Netværk

med i den kunstuddannende fødekæde, er der ingen prestige i at undervise børn. Det er sjove, når der er tale om kommende akademistuderende – og ikke en larmende tredje klasse på en kulturfattig skole et eller andet sted i landet, hvor man ikke helt forstår, hvorfor faget overhovedet er på skoleskemaet

MIG & HUSKUNSTNER-ORDNINGEN

Jeg var i foråret tilknyttet Huskunstner-ordningen i Helsingør kommune, og underviste i ti 3.-6. klasser på en håndfuld kommuneskoler.

Det blev en overraskende positiv oplevelse, selvom jeg op til projektets start var frygtelig bange for at skulle undervise børn. Det uanset, at jeg de sidste fire år har lavet folkeskolelærere på et københavnsk seminarium.

Alligevel var mit første 2-dages besøg i en 6. klasse tæt på at ligne en katastrofe. Det er nemlig sin sag at tro, at man bare kan komme og holde skole på en anderledes måde, samtidig med at undervisningsprojektet på stående fod skal justeres, så det rammer aldersgruppen bedst muligt.

Problemet var ikke ungerne, men derimod

lærerens modvilje mod at give slip på sin klasse.

Mit projekt faldt derfor først helt på plads, da jeg havde lært at sætte læreren udenfor døren. Det vil sige, da jeg havde fundet ud af, at definere præcist hvilke arbejdsopgaver der var mine, og hvilke der var lærerens.

Herefter fungerede projektet. Ungerne så musikvideo, arbejdede med digitalfoto og iscenesættelse og malede 2x3 meter store plakater i samarbejde. De fik billedsamtalt, sat ord på deres egen proces og evaluerede selve projektet. Mange steder blev de store plakater også udstillet og beundret behørigt af kammeraterne.

Det store spørgsmål er, om ungerne så også mødte kunsten og fik en fornemmelse for kunstneriske processer, eller om projektet ikke i højere grad kom til at handle om æstetiske læreprocesser og virksomhedskompetencer.

Jeg kom nemlig først og fremmest til at fungere som den eksemplariske lærer.

Hende, der kom med overskud og et interessant undervisningsprojekt i baglommen og en vogn fuld af computere, digitalkameraer, store pensler og masser af maling.

En, der loftede billedkunststimen ud af tegnefagets tunge skygge, og fik det til at handle om noget vedkommende.

Men, at jeg var der i min egenskab som kunstner, fik de fleste ikke fat i.

Jeg er alligevel ikke i tvivl om at ungerne fik noget ud af de to billedkunst dage. Udbyttet handlede bare ikke om kunst. Det de fik, var noget ganske andet. De erfarede, at et billede ikke bare er et billede, men derimod et medie der ændrer karakter og mening, afhængigt af den kontekst det optræder i.

De oplevede også en kobling mellem musikvideoen – et udtryk fra deres egen billedkultur – og det de selv producerede i skolen. Derudover fik de erfaring med at arbejde i gruppesammenhænge som de ikke selv havde valgt, at producere i fællesskab og under tidspress, at arbejde med PowerPoint og præsentationsteknikker, at kombinere forskellige medier til en helhed. Og frem for alt, at holde skole på en anderledes måde.

I alle klasserne foregik projektdagene nemlig over to sammenhængende dage mellem kl. 8.00 og 13.00, og i et lokale uden møbler. Alt malerarbejde foregik derfor siddende på gulvet, ligesom planlægning foregik i grupper på gulvet. Ungerne valgte selv, hvor på skolen deres iscenesættelser og fotooptagelser skulle foregå.

Spørger man mig, om det gør noget at kunsten ikke blev nævnt, så er svaret et klart nej.

Mit succeskriterium var, om jeg kunne få alle med – og det lykkedes i langt de fleste klasser.

Her lærte ungerne noget om netop det innovative, og at fantasi kan bruges som et konstruktivt værktøj.

EN OPDATERET BILLED-DANNELSE

Som jeg ser det, ligger den største udfordring i hvor og hvordan billedkunstfaget for nuværende praktiseres i skolerne.

Billed-dannelse er ikke bare noget, der kommer af sig selv, fordi faget er nævnt på skemaet. Hvis man virkelig vil noget med billedkunstfaget, så er første skridt en annektering af computerummet, så ungerne får mulighed for at bruge deres computerfærdigheder i en kreativ proces. Og det er de rigtig gode til – især når de samtidig oplever, at deres egen billedkultur har en værdi. Det næste skridt er, at møblerne smides ud fra billedkunstlokalerne, så der bliver plads til at gøre andet end at tegne på A4-papir.

Underforstået, at man rent faktisk bruger billedkunstlokalet. I dag er det mere reglen end undtagelsen, at billedkunstundervisningen foregår i klassen. Mange lærere hævder nemlig, at ungerne støjer alt for meget i faglokalet og at det derfor er svært at få ørenlyd. Det passer sikkert også, men mon ikke forklaringen er, at billedkunstundervisningen generelt har karakter af at være en "fri"-time, som heller ikke eleverne kan se nogen mening med. Hvem gider bruge sin tid på at fylde farvecirklen ud eller tegne efter geometriske figurer.

I dag skemasættes billedkunstfaget frem til 5. klasse med en enkelt lektion á 45 minutter en gang om ugen. Det giver næsten sig selv, at en så kort og fragmenterede undervisningstid næppe levner plads for hverken spændende eller undersøgende billedprocesser.

Skemaet skal sættes sammen på en anden måde, hvis rådgivningsgruppens anbefalinger skal føres ud i livet. En kreativ proces tager tid. Der skal snakkes, planlægges og vælges materialer. Regner vi i 45 minutters lektioner, har klokken ringet ud, længe før man overhovedet er nået frem til at producere.

Det er ingen udfordring at få de store dyrevisioner på banen – det kan selv undervisningsministeren:

"I lyset af globaliseringen skal Danmark satse på kreativitet og innovation. Et større fokus på disse fag og deres særlige muligheder for at fremme fantasi og innovativt arbejde i brede faglige sammenhænge vil medvirke hertil," som ministeren udtalte ved udgivelsen af rådgivningsgruppens rapport i juni.

Det vanskelige består derimod i, hvordan vi

Minister vil ikke indføre billedkunst i hele skolen

Billedkunstneren har spurgt undervisningsminister Bertel Haarder (V), om han vil arbejde for at gøre billedkunst obligatorisk på alle klassetrin, sådan som hans rådgivningsgruppe anbefaler. Ministeren svarer:

"Der skal ikke være tvivl om, at jeg har de bedste ønsker om, at den praktisk musiske dimension, herunder også billedkunst, skal have lige så gode betingelser som de øvrige fag i skolen. De boglige fag og de praktisk musiske fag er ikke konkurrenter, men forudsætter hinanden. De praktisk musiske fag udvikler både kreativitet, forstand og glæden ved at gå i skole. Derfor bliver der også sat mål og stillet krav i disse fag som i alle andre fag," skriver Bertel Haarder til *Billedkunstneren*.

"Jeg har megen sympati for rådgivningsgruppens anbefalinger om, at flere af fagene i den praktisk musiske faggruppe bør være på alle klassetrin, men det er der simpelthen ikke økonomi til og ej heller plads til. Det er flere gange påvist, at den danske folkeskole råder over betydelige økonomiske ressourcer, så jeg vil hellere være med til at se på, hvordan disse ressourcer kan udnyttes bedre."

"Jeg er allerede i gang med at drøfte rådgivningsgruppens anbefalinger med min ministerkollega, Brian Mikkelsen. Efter sommerferien tager jeg fat på at tale med folkeskolens parter med det formål, at så mange af anbefalingerne som muligt kan føres ud i livet. Og endelig vil anbefalingerne indgå i arbejdet med revisionen af faghæfterne Fælles Mål."

En kreativ proces tager tid. Her er det Susan Hinnums elever fra 5.b på Skolen ved Kongevejen i Helsingør i arbejde. Foto: Lone Grunwald.

sionerne kommer i spil: hvordan vi får indfriet målet om at fremme fantasi og innovativt arbejde.

Det er langt fra nok at der står "billedkunst" på skemaet.

Undervisningsministeriets rådgivningsgruppe anbefaler efteruddannelse af billedkunstlærerne og inddragelse af professionelle kunstnere. Derudover er der brug for nye pædagogiske metoder og teknikker, som stimulerer og udvikler kreative kompetencer.

Der tales rigtig meget om æstetisk dannelse i det danske undervisningssystem. Problemet er bare, at man stort set kun er enige om, at æstetisk dannelse er et resultat af den æstetiske læring.

Nogen hævder at æstetisk dannelse handler om at være kritisk og at være i besiddelse af et apparatur, der sætter en i stand til at kunne vælge til og fra. Andre, som for eksempel Kirsten Drotner, betragter dannelse som en af grundpillerne i vores uddannelsesvæsen og kulturinstitutioner:

"... ved at indoptage de rette æstetiske kvalitetsnormer bliver man et rigtigt menneske; og dem, der enten forkaster eller forhindres i at få disse normer, bliver derfor heller ikke rigtige, "humane" mennesker. Kultur og civilisation bliver ét og det samme via æstetikken."

Det er på tide at definere et nyt indhold for

det, vi kalder æstetisk dannelse i en tid, hvor børn i stigende grad gøres til billedanalfabeter. Ungerne er forandringsvillige nok – når noget er sjovt og føles vedkommende, gider de nemlig godt. Det er kun når de keder sig, at kæden hopper af.

Der er derfor først og fremmest brug for at diskutere, hvordan faget kan justeres, så ungerne sættes i stand til at læse de tegn og billedkonstruktioner, som al kommunikation foregår via i det offentlige rum. Det er på tide at inddrage den visuelle kultur i faget. Det er ikke nok blot at tale om at gøre det – ude på Danmarks Pædagogiske Universitet.

Susan Hinum er nyansat forstander på Kunsthøjskolen på Ærø. Hun har tidligere undervist på bl.a. Zahles Seminarium, VUC-Helsingør og Det Jyske Kunstakademi. Hun er uddannet på Billedkunstskolerne, Afdeling for teori og formidling, Kunstakademiet i København og Center for Tværæstetiske Studier, Aarhus Universitet. Susan Hinum har en lang række separat- og gruppeudstillinger bag sig, og har desuden virket som kurator og kunstformidler.

Læs også interviewet med uddannelsesforsker Helene Illeris, DPU, s. 18.

Kunstakademiernes nye udfordringer

AF MIRIAM KATZ

Det Kgl. Danske
Kunstakademis
afgangsudstilling,
Gl. Strand 2007.
Ann Louise
Andersen:
Angiveligt Alene.

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

Billedkunstneren har sat de tre rektorer fra landets kunstakademier i stævne til et rundbordsinterview om kunstuddannelsernes aktuelle situation. Det blev en samtale om internationalisering, om økonomisk pres og om det nødvendige i at sikre, at vi også fremover har flere forskellige videregående kunstuddannelser på højt niveau i Danmark.

Europas kunstakademier står i disse år midt i en forandringsproces, der har fået flere akademier til at advare om, at kunstuddannelserne er ved at blive ensrettede, og at den frie, kunstneriske forskning er truet.

Det er den såkaldte Bologna-proces, der spøger. Fortalerne understreger, at aftalen handler om at gøre EU's uddannelser mere sammenlignelige, så f.eks. udveksling af studerende bliver nemmere. Modstanderne er derimod bekymrede over den standardisering af uddannelserne, som ligger i aftalen.

Således har ca. halvdelen af de tyske kunstakademier sidste år meldt ud, at de vælger at stå udenfor aftalen. De frygter, at kunstakademiernes rolle som frie og uafhængige uddannelser kvæles i kontrolmålinger, eksamener og pointsystemer.

Hvilke overvejelser gør de danske kunstakademier sig i denne sammenhæng? *Billedkunstneren* samlede landets tre akademirektorer til en samtale med udgangspunkt i Bologna-processens betydning, og lagde ud med at spørge, hvad de tre rektorer pt. ser som den vigtigste udfordring for deres respektive kunstakademier.

Sanne Kofod Olsen, rektor, Det Fynske Kunstakademi:

"Den største udfordring er den faglige – at få tilpasset kunstuddannelsen nutidige kunstpraksisser. Det er på mange måder sket allerede, men det er vigtigt, at vi som kunstakademi slår på tromme for et udvidet kunstbegreb, integrerer det i vores uddannelsesstruktur og bli-

ver ved med at følge med udviklingen i kunstfeltet," siger hun.

"Når det er sagt, så er den primære udfordring for Det Fynske Kunstakademi faktisk politisk og økonomisk overlevelse. Vores økonomi går den forkerte vej. Akademiets statslige tilskud er stagneret og det samlede offentlige tilskud er meget lavt i forvejen. Men det grundlæggende strukturelle problem for os er, at akademiet "kun" har status som femårig videregående uddannelse, ikke som højere uddannelse ligesom kunstakademiet i København. For at kunne ansøge om at opnå den status, skal over 50 procent af det offentlige tilskud komme fra staten, og det gør det ikke i dag. Men det er en årelang proces at bevæge sig fra længere videregående til højere uddannelse."

"Det Fynske Kunstakademis manglende status som højere uddannelse giver bl.a. problemer i forhold til internationalisering og udveksling af studerende. Alle femårige kunstuddannelser i Europa er højere uddannelser og betegnes som "higher education", mens vores uddannelse har status som "secondary further education". Derfor tror nogle udenlandske akademier fejlagtigt, at vores uddannelse ikke er på niveau med deres," siger Sanne Kofod Olsen.

FÆLLES SPROG?

Jytte Høj, rektor, Det Jyske Kunstakademi:

"En af de store udfordringer for os er internationaliseringen. Vi holder nøje øje med, hvad der sker i Bologna-processen. Vi over-

vejer f.eks., om vi fremover skal til at tilbyde undervisning på engelsk. Folk taler om internationalisering, som om vi alle sammen taler samme sprog. Men hvis man skal kunne udveksle, så nytter det jo ikke noget, at undervisningen foregår på et sprog, som ikke er tilgængeligt for alle," siger hun.

"Som jeg ser det, er der meget i Bologna-processen, som giver vældig god mening, hvis man uddanner læger eller biologer, men som ikke giver mening, når man taler om kunstuddannelse. Fordi kunst vurderes på værket, ikke på eksamensbeviset."

"Det er endnu for tidligt at vurdere, om det evt. kan blive relevant for Det Jyske Kunstakademi at profilere sig på at stå udenfor Bologna-aftalen, eller om man som uddannelse gør sig selv alt for eksklusiv, hvis man står udenfor systemet. Så vores strategi mht. Bologna og internationalisering er foreløbig at holde nøje øje med udviklingen."

"Det, der kan være fare for i forhold til Bologna, er bl.a., at vores uddannelse kan falde i status, hvis det bliver sådan, at alle kunstuddannelser skal bestå af en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad, og at masteruddannelsen skal bestå af forskningsbaseret undervisning. Vi har hverken pligt eller økonomi til at gennemføre forskningsbaseret uddannelse. Hvis det bliver sådan, at masteruddannelsen fordrer undervisning på forskningsbaseret niveau, kan der opstå en meget uheldig situation, og så skal der selvfølgelig handles," siger Jytte Høj.

*Det Jyske Kunstakademis afgangsudstilling,
Aarhus Kunstbygning 2007. Tanja Schlander:
Abu Dis.*

Mikkel Bogh, rektor, Det Kgl. Danske Kunstakademi:

"Bologna-processen er en model til, hvordan man kan skabe mere mobilitet imellem de europæiske lande, men vi er som kunstuddannelsesinstitution endnu ikke tvunget til at implementere den i alle sine konsekvenser. Vi følger som de andre akademier i Danmark processen og plukker de elementer ud, som vi synes er brugbare, og som giver vores studerende bedre muligheder for at komme rundt i Europa. F.eks. har vi i vores nyeste resultatkontrakt med Kulturministeriet aftalt at indføre en 3+3 struktur. Det har vi gjort dels for at forbedre vores grunduddannelse, dels for at give de studerende bedre muligheder for at få godkendt deres uddannelse på udenlandske akademier," siger han.

"Bologna-aftalen har potentialer, men også skyggesider. F.eks. muliggør den forskellige former for måling og kontrol. Vi går med forsigtige skridt ind i det, vel vidende at vi måske på et tidspunkt får besked på, at nu SKAL vi gå ind i det. Vi melder os ikke fuldstændig ud, sådan som nogle tyske akademier har gjort, men vi hopper heller ikke ind i det med samlede ben og siger, at nu skal vi have eksamener og undervisningsmoduler á så og så mange ECST-point (se faktaboks s. 11, *red.*)," siger Mikkel Bogh.

SMÅ BÅSE

Billedkunstneren: Kan I genkende de tyske kunstakademiers bekymring for, at Bologna-

aftalen truer den fri kunstneriske forskning?

Sanne Kofod Olsen:

"Det er vel den største frygt i Bologna-systemet, fordi man kræver standardiseringer, eksamener og disse her ECST-point. Spørgsmålet er jo, om den viden, man tilegner sig igennem den kunstneriske proces, kan måles i et pointsystem? Kan man pointgive kreativitet? Der trues den kunstneriske frihed, fordi kunsten presses ind i små båse, som – måske lidt romantisk sagt – er imod kunstens natur. Det strømliner noget, der ikke skal strømlines."

Mikkel Bogh:

"I kølvandet på Bologna-aftalen diskuteres også, om man skal indføre et pensumbaseret og modulopbygget undervisningssystem, som man kender fra skolerne og universiteterne. Sådan som vi udbyder uddannelse her (på det Kgl. Danske Kunstakademi, *red.*) vil det passe enormt dårligt, fordi vores undervisningsorganisering er mere spontan og mere baseret på de studerendes eget initiativ, end den nogen- sinde kan være på et universitet. Der er en hvis selvorganisering i vores kunstuddannelse, især på de højere niveauer. Det kan Bologna-systemet ikke rumme."

"Bologna-aftalen er baseret på en angelsaksisk uddannelsesmodel, der blev udviklet i England i 1950'erne og -60'erne. Den er baseret på, at man sammenstykker sit studium af moduler, som hver giver point, og når man har opnået det antal point, der skal til, får man sin afgangseksamen. I USA går det så vidt, at man f.eks. kan få en uddannelse, som er en kom-

bination af kunsthistorie, kreativ skrivning, IT og biologi – dér har man efter min mening svigtet en generation af studerende, som har fået en ubestemmelig uddannelsesprofil, fordi uddannelsen har været helt styret af point. I Skandinavien er vi helt ovre i den anden grøft. Her får man én bestemt uddannelse, som man følger på ét bestemt institut. Det er de to traditioner, der i dag står meget skarpt overfor hinanden. Udfordringen – både på universiteterne og på de kunstneriske uddannelser – bliver at holde igen i forhold til den totale atomisering af uddannelserne, når den studerende helt frit selv kan bestemme, hvilke moduler uddannelsen skal bestå af."

Sanne Kofod Olsen:

"På Det Fynske Kunstakademi har vi en anden opbygning af uddannelsen end på kunstakademiet i København, og vi kan godt bruge modulsystemet, selvom selvorganiseringselementet også er fremme i forreste række hos os. Det vigtige er, at modulsystemet kombineres med den frie atelierpraksis, som er en meget væsentlig del af uddannelsen, hvor de studerende udvikler deres kunstneriske projekt. Og den del er meget svær at 'modulere'".

LIGEVÆRDIGE KUNSTUDDANNELSER

Jytte Høj:

"Som institutionsleder har man jo blikket rettet mod et eventuelt fald i uddannelsens status. Så vi spejder da efter faresignaler. Men jeg deler ikke Sannes pessimistiske blik på pro-

vinsakademiernes status som videregående – og ikke højere – uddannelser. Det risikoscenario er først begyndt at tegne sig nu. Jeg har været på Det Jyske Kunstakademi i over ti år, og ingen har tvivlet på, at en uddannelse fra Det Jyske Kunstakademi er en videregående, fuldt færdig kunstnerisk uddannelse, selvom ressourcerne ikke har været de samme som på Kgs. Nytorv. Men Bologna-spøgelset kan rykke ved det. Tidligere afgjorde uddannelsens længde dens status. Hvis det ender med at være uddannelsens struktur (3+2), og undervisernes ansættelsesvilkår (forskningspligt), der er udslagsgivende for institutionens status, så kan vi på provinsakademierne ende i den paradoksale situation, at selvom vi i dag kan tilbyde en bedre og mere nutidig billedkunstuddannelse end før, så kan institutions status falde på grund af udefrakommende strukturforandringer. Men jeg vil selvfølgelig ikke finde mig i, at institutionen bliver degraderet. Det vil ikke ske uden sværds slag.”

Mikkel Bogh:

”Det er utroligt vigtigt, at der er mere end én højere/videregående kunstnerisk uddannelse i Danmark. Den vigtigste grund er, at kunstfeltet i dag er så kompliceret. Der er så mange positioner og indgange og mulige sammenhænge, at det ikke kan påhvile én uddannelsesinstitution alene at dække hele feltet. Og hvis man skal bevare en kunstscene i Danmark, der afspejler den mangfoldighed, der er i kunstfeltet i dag, er man nødt til at have flere fokuspunkter. Tidligere var det skadeligt for det danske kunstmiljø, at der kun var et uddannelsesmæssigt centrum. Det er i hele den danske kunstscenes interesse, at der er tre – el-

ler måske endda fire - kunstneriske uddannelser i Danmark.”

Sanne Kofod Olsen:

”Ligesom i Norge!”

Mikkel Bogh:

”Så det er bare at komme i gang og give provinsakademierne nogle flere penge!”

KUNSTNERISK FORSKNING

Billedkunstneren: Mærker man forskel i kunstuddannelsen, når man er studerende på en forskningsbaseret institution?

Mikkel Bogh:

”Det skulle man jo gerne kunne! Men frem for alt betyder det nok, at det er mere tilfredsstillende for underviserne at være ansat på en forskningsbaseret institution. Her betales professoren for den tid, det tager at have en kunstnerisk praksis. På de mindre akademier lægger man i højere grad sin selvfinansierede arbejdstid i det. Det er jo meget idealistisk og smukt og godt, men det er ikke ordentlige arbejdsvilkår. Og så har de studerende bedre ateliervilkår her, det kommer man ikke udenom.”

Jytte Høy:

”Ingen tvivl om, at stillingerne er mere attraktive rent økonomisk i København. Men når man ikke har så mange penge, må man kigge på, hvad man så kan tilbyde. På Det Jyske Kunstakademi har vi arbejdet meget med at skabe et stærkt og interessant arbejdsfællesskab. Det er fordelene ved en mindre institution: Vi har et intimt arbejdsmiljø, hvor vi arbejder i team. Vi har nedlagt vores afdelingsstruktur. Vi er fælles om at løse problemerne og løfte den opgave, det er at presse kunstuddannelsen videre fremad.”

Sanne Kofod Olsen:

”De kunstnere, jeg har ansat, er meget aktive også internationalt. De er faktisk glade for, at stillingerne kun er på 40 procent, så de har tid til deres kunstneriske praksis ved siden af. Der er en fordel i deltid, men vores arbejdsvilkår er utroligt ringe, og det er ikke i orden. Det er beskæmmende, men pt. kan jeg ikke forbedre det. Vi lukrerer nok på, at vi eksisterer i et kunstmiljø, hvor folk ikke er vant til almindelige arbejdsvilkår som i det offentlige og i det private erhvervsliv.”

Billedkunstneren: Hvorfor er kunstnerisk forskning vigtig – ikke bare for de enkelte kunstakademier, men for samfundet som sådan?

Sanne Kofod Olsen:

”Fri kunstnerisk forskning er jo vigtig, hvis man vil have et samfund, der er åbent for forandringer. Vi bliver simpelthen så indskrænkede, hvis vi ikke har kunst og kunstnerisk udvikling. Kunst afsøger felter, der ellers ikke bliver afsøgt. Der er ingen dogmer. Kunsten undersøger hvad som helst på sine egne præmisser, i modsætning til universitetsforskning, der er forbundet med en masse regler og metoder. Den kunstneriske praksis er vidunderlig fri. I dag kræver man mere og mere kontrol med uddannelser, også med de kunstneriske, og det er jo et problem i forhold til kunstnerisk forskning. Fordi det binder kunsten, og frihed er kunstens styrke. Det synes jeg er det store faremoment med hele Bologna-systemet.”

FASTHOLD AUTONOMIEN

Mikkel Bogh:

”Der drives rovdrift på begreberne innova-

Bologna Processen

Bologna-processen er betegnelsen for et samarbejde, som 21 europæiske undervisningsministre indledte i 1999. Målet for Bologna-processen er at udvikle et fælles europæisk område for videregående uddannelse, hvor de studerende frit kan bevæge sig over grænserne (EHEA – European Higher Education Area). I dag har 46 lande underskrevet aftalen. Et af hovedmålene med Bologna Processen er at skabe en fælles struktur for højere uddannelse i Europa, baseret på

to grundlæggende moduler: bachelor og master-uddannelser.

Et vigtigt redskab i Bologna Processen er det såkaldte ECTS system (European Credit Transfer System). Det europæiske system til meritoverførsel for videregående uddannelser sikrer, at grader og eksamener fra de forskellige europæiske uddannelser kan overføres og anerkendes på tværs af landene. Systemet kræver bl.a., at uddannelserne udarbejder yderst detaljerede læreplaner.

”Spørgsmålet er, om den viden, man tilegner sig igennem den kunstneriske proces, kan måles i et pointsystem? Kan man pointgive kreativitet? Dét trues den kunstneriske frihed, fordi kunsten presses ind i små båse, som – måske lidt romantisk sagt – er imod kunstens natur. Det strømmer noget, der ikke skal strømmes,” siger Sanne Kofod Olsen. Fotos: Det Fynske Kunstakademi.

tion og kreativitet i disse tider. Mens dem, der repræsenterede kunstfeltet for 30-40 år siden, selv var med til at sælge ud, fordi det borgerlige kunstbegreb havde afgrænset sig selv i en meget lukket autonomiforestilling, så ser vi i dag en tendens til, at man begynder at geninvestere og bruge autonomibegrebet på en ny måde. Man ser kunsten som et særligt felt, der rummer mange forskellige praksisformer, men som altså ikke er 'corporate creativity' og alt muligt andet. Det er ikke det, vi uddanner folk til. Det er utroligt vigtigt at fastholde kunstens autonomi, ikke som en afgrænset "white cube"-autonomi, men som et sted, hvor ting kan undersøges, og hvor man også kan undersøge sig selv, uafhængig af alle mulige interesser. Det er ikke givet på forhånd, hvilken form, de undersøgelser skal have, eller hvilke typer af værker eller ikke-værker, der kommer ud af det. Kunstakademiets opgave i dag er at sikre den ramme. Og at den ramme repræsenterer hele kunstfeltet og dets mulighedsrum. Den rolle synes jeg i høj grad er under beskyndning fra alle sider.”

Sanne Kofod Olsen:

”Ja, der stilles jo alle mulige krav om vi skal uddanne folk i 'corporate creativity', innovation og andre af erhvervslivets buzzwords. Nogle gange kan man forledes til at tro, at kunstneriske uddannelser uddanner den studerende til at indtage kontor nummer 23 på kontorgangen, hvor medarbejderne så kan gå ind og få lidt kreativitet. Men sådan fungerer kunstuddannelserne altså ikke!”

Mikkel Bøgh:

”Vore primære opgave er at uddanne billedkunstnere, og billedkunstnere har en helt

særlig faglighed. Billedkunstnere har en meta-funktion i forhold til alt muligt andet – de kan undersøge og stille spørgsmål til hvad som helst. Det er der ikke særlig mange, der er uddannet til i vores samfund i dag.”

Jytte Høy:

”Men de unge er jo også produkt af tidens strømninger. Jeg oplever, at der er sket nogle skred i de studerendes forventninger de senere år. Mærkeligt nok tror mange af dem, at der findes resultater og svar. Ideen om, hvad det vil sige at være kunstner har nok rykket sig. I dag er det sådan lidt: 'Der må være en opskrift på succes, gi' mig den!' Og det kan vi jo ikke. Man skal hele tiden selv definere faget – og den bevidsthed er nok mindre prægnant blandt unge i dag, fordi vores samtid er så mål- og resultatorienteret.”

Billedkunstneren: Derfor er det måske blevet ekstra vigtigt at fastholde kunstuddannelsen som frirum?

Mikkel Bøgh:

”Kunstuddannelsen skal være et frirum, ja, men samtidig skal man anerkende, at det er en højere uddannelse, hvor man stiller krav til de studerende. Der er en systematik i uddannelserne. Det er ikke bare et ungdomshus, hvor man er kreativ et par år.”

”Vores indføring af *Art Management* i undervisningen her på akademiet er f.eks. et slags brud med forestillingen om, hvad en kunstner er, og hvad kunstnerisk uddannelse er. Det er helt pragmatisk og ikke et tegn på, at vi er ved at omdanne os til en handelsskole. Det skader ikke noget som helst, at man f.eks. lærer at lave et regnskab. Så længe der er vandtætte skotter mellem den kunstneriske praksis og undervis-

ningen i, hvordan man håndterer den kunstneriske praksis. Men det støder selvfølgelig an på visse romantiske forestillinger om, hvad en kunstner er. Nogle tror stadig, at en kunstner er sådan en, der står udenfor det hele,” slutter Mikkel Bøgh og suppleres straks af sine to rektorkolleger, der får de sidste ord:

”Men sådan er det jo ikke, ingen står udenfor det hele – slet ikke billedkunstnere!”

Rektor siger farvel efter ti år

Ved redaktionens deadline meddelte Det Jyske Kunstakademi, at rektor Jytte Høy forlader rektorposten pr. 1. november 2007. Hendes stilling er nu slået op.

Billedhugger Jytte Høy (f. 1951) er bl.a. repræsenteret på Arken, Museum for Moderne Kunst i Ishøj, og har en lang række separat- og gruppeudstillinger bag sig. Hun fik tidligere i år tildelt Statens Kunstfonds 3-årige arbejdslegat. Jytte Høy har bl.a. været medlem af Kunstrådets billedkunstudvalg fra 2003-06, og blev sidste år blev tildelt Eckersberg Medaillen for sit kunstneriske virke.

Billedkunstnere er populære på skolerne

AF ULRIKKE MOUSTGAARD

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

Når de danske skoler hører en kunstner gennem Kunstrådets Huskunstnerordning, er især billedkunstnere eftertragtede partnere. Samarbejdet bliver ofte en stor succes, hvis kunstneren er åben over for børnenes egne billedudtryk, siger lærerne. Men at lære børn at de selv kan lave kunst er en stor misforståelse af ordningens oprindelige formål, lyder kritikken.

På en skole i Nordjylland hænger et kæmpe relief på 5 X 2 ½ meter, der leder tankerne i retning af Ragnarok og nordisk mytologi.

Kunstværket er skabt af et højst usædvanligt team: 50 folkeskoleelever, to lærere og et kunstnerægtepar.

I en hel uge arbejdede eleverne og de fire voksne sammen i alle undervisningstimer om at skabe den imponerende vægudsmykning. Et samspil, der står som en af de bedste oplevel-

ser, Alice Carlslund, billedkunstlærer og formand for foreningen Danmarks Billedkunstlærere, har haft med at hyre lokale kunstnere til kunstprojekter på skolen.

”Det var et flot samarbejde. De to kunstnere havde virkelig en god fornemmelse for børn, og deres begejstring for arbejdet smittede af på børnene,” fortæller hun.

I Nordjylland har man i årevis haft en ordning, hvor skoler kunne hyre lokale kunstnere til at lave korte kunstprojekter med børnene. På Alice Carlslunds skole har man haft både skuespillere, forfattere m.v. på besøg, men også billedkunstnere har været populære huskunstnere.

At billedkunstnere generelt er attraktive samarbejdspartnere, viser også de seneste tal fra Kunstrådets Huskunstnerordning, hvor kunstnere og uddannelsesinstitutioner, ligesom i Nordjylland, siden 2004 har kunnet få støtte til fælles kunstprojekter.

Op mod halvdelen af de projekter, der er blevet støttet fra 2004-2006, involverer nemlig billedkunstnere. Og kaster man et blik på Kunstrådets database over godkendte huskunstnere, som efterfølgende har registreret sig i databasen, er langt størstedelen da også billedkunstnere.

ET GODT SUPPLEMENT

Huskunstnerordningen er det konkrete resultat af en række initiativer på det børnekultu-

relle område, som blev lanceret af Kunstrådet, efter det blev nedsat i 2002.

Gennem ordningen kan skoler og andre uddannelsesinstitutioner med elever mellem 6 og 19 år søge om tilskud til at ansætte en professionel kunstner i kortere forløb til såkaldt ’kunstformidling’, hvor hovedvægten af formidlingen skal ligge på proces frem for produkt. Det kan foregå gennem enkeltstående kunstnerbesøg, f.eks. af en dags varighed. Eller skolen kan vælge at ansætte en kunstner i op til et år.

For den enkelte kunstner kan ordningen være en oplagt mulighed for at bruge sit virke til at få smør på brødet.

For skolerne handler det om alternativ kunstformidling. ”Når kunstneren formidler kunsten, sker det på en helt anderledes måde end i den normale undervisning,” som Kunstrådet skriver i sin folder om ordningen.

Netop inspirationen ved at få en professionel ind i klassen er, hvad Alice Carlslund bifalder ved ordningen.

”Jeg ser ordningen som et godt og inspirerende supplement til den normale undervisning,” siger hun.

Alligevel har man på Alice Carlslunds skole også haft mindre spændende oplevelser med kunstnere.

ÅBENHED ØNSKES

”Jeg har oplevet gode projekter, hvor kunstne-

Relieffet Ragnarok på Tofthøjskolen i Storvorde, udarbejdet af lærere og elever i samarbejde med kunsthåndværkerne Per og Irene Frøsig. Foto: Danmarks Billedkunstlærere.

ren virkelig har forstået at godtage børnenes eget billedudtryk og få det bedste frem i dem. Men jeg har også oplevet det modsatte, hvor børnene kun har fungeret som arbejdskraft til kunstnerens ideer og er blevet en slags penselførere.”

I de tilfælde har Alice Carlsund stået med elever, der blev urolige, tvære eller helt hægtet af forløbet, hvorefter hun måtte samle dem op. Derfor er hendes råd til kunstnere, som gerne vil bruge ordningen, at de skal være åbne.

”Ideen er, at børnene skal blive klogere og få erkendelser, de ikke kan få på anden vis. Det får de ikke af en kunstner, der forventer, at børnene skal gå ind på hans tankegang. Det er vigtigt at være åbne overfor, at børn har selvstændige ideer om, hvilket indhold der kan være i det billede, der skal produceres, og at de har deres eget billedudtryk.”

Dermed rammer Alice Carlsund lige ned i en principiel uenighed om, hvad Huskunstnerordningen skal bruges til. For selvom den bruges flittigt af både kunstnere og skoler, er ikke alle lige begejstrede for måden, ordningen praktiseres på.

KAN BØRN LAVE KUNST?

En af kritikerne er Øivind Nygård, der i sin position som formand for Kunstrådets Billedkunststudvalg fra 2003 til 2007, har været med fra ordningens fødsel.

Han mener, ordningen er blevet udvandet.

”Intentionen var, at kunstnere skulle ud og tale om deres egen kunst og kunstprocesser for at give en større forståelse af, hvad det er, man ser, når man f.eks. går på kunststillinger,” siger Øivind Nygård.

”I stedet bruger man kunstnere som formningslærere, hvor de ikke primært står og fortæller om deres egne ting. Hele problematikken drejer sig også om, at man har billedkunsthøgskolen, hvor man klipper og klistrer med eleverne, og så bilder dem ind, at det, de laver er billedkunst. Det er så misvisende og holder liv i en kunstopfattelse, der siger, at alt, hvad der er billeder, er kunst. Men selvfølgelig kan børn ikke lave kunst.”

Huskunstnerordningen, der indtil videre løber til udgangen af skoleåret 2008, er endnu ikke blevet evalueret. Om det vil ske – eller om ordningen skal justeres – vil det nye Kunstråd, som blev nedsat i april 2007, tage stilling til.

Sådan bliver man huskunstner

Fra foråret 2007 er det ikke længere Børnekulturens Netværk, men Kunstrådets sekretariat i Kunststyrelsen, der administrerer Huskunstnerordningen. Ordningen giver skoler/institutioner mulighed for tilskud til at ansætte kunstnere i kortere eller længere forløb.

På Kunstrådets hjemmeside findes yderligere information om ordningen, bl.a. om minimimstakster for huskunstneres honorar og aktuelle ansøgningsfrister.

Her finder man også Huskunstnerdatabasen, der skal inspirere skoler og kommuner til kunstnerbesøg og huskunstnerenga-

gementer. Basen er et samarbejde mellem Kunstrådet/Kunststyrelsen, Børnekulturens Netværk og Biblioteksstyrelsen.

For at blive optaget i skal kunstneren have deltaget i et Huskunstner engagement. Derefter er det kunstneren selv, der opdaterer sin præsentation i databasen.

Flere oplysninger om Kunstrådets Huskunstnerordning: Kunstrådets sekretariat, Kunststyrelsen H.C.Andersens Boulevard 2, 1553 København V, Tlf. 33 74 45 07. Eller på hjemmesiden: www.kunstraadet.dk/474000c/base/24e51a4

Kunst i børnehøjde

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

AF ULRISKE MOUSTGAARD

Fra frække tegninger på tryk til udsmykning af 700 kvadratmeter cykelkælder. For billedkunstner Malene Hartmann har jobbet som huskunstner været både en faglig udfordring, en økonomisk håndsrækning og en stor personlig fornøjelse.

”Hvis du ikke havde været her, så havde jeg aldrig kunnet lave sådan en bog!”

Når Malene Hartmann tager afsked med de skolebørn, hun i flere dage har undervist i billedkunst, og får en begejstret barnebetegnelse med sig retur, giver det et boblende overskud.

”Så går man meget glad og tilfreds hjem. Jeg er rigtig glad for, at huskunstnerordningen findes, for man får så meget igen af børnene: En stor nysgerrighed og entusiasme for at prøve noget der er anderledes, end hvad eleverne foretager sig i de andre skolefag, hvor der ofte er et fast defineret mål, de skal nå hen til,” fortæller hun.

Siden 2005 har Malene Hartmann tilbudt kunstundervisning til børn, der for størstedelens vedkommende går i folkeskolens 4.-9.

klasse. Frem til nu har hun undervist otte steder, typisk i et workshopforløb, der strækker sig over 20 timer fordelt på fem dage, hvor eleverne både lærer noget om, hvad kunst er og kan være, og hvor de også selv laver et konkret kunstprojekt.

Kontakten til skolerne er både blevet formidlet gennem Københavns Amt, som i sin tid spurgte Malene, om hun ville deltage i et projekt som huskunstner, og via Kunststyrelsens huskunstnerdatabase.

LANG PROCES

Mange af de børn, Malene møder som huskunstner, forbinder ikke kunst med f.eks. installation, foto eller som tryksag. Skulpturer i ler eller farmors maleri på stuevæggen er tit den form for kunst, børnene tænker på, når Malene spørger dem om, hvad kunst er.

Derfor gør hun meget ud af at præsentere dem for forskellig kunst, inden de selv bliver sluppet løs i den kunstneriske proces.

Dén gør billedkunstneren meget ud af. Børnene får lov til at bruge god tid på at tænke, tvivle, kigge ud i luften, lave skitser og måske ombestemme sig, så en af de store udfordringer for huskunstneren er holde styr på tiden.

”I begyndelsen var jeg bekymret for, om jeg kunne nå det hele. Det tager lang tid rent praktisk at få kopieret de kunstbøger, eleverne skal lave i en af mine workshops. Samtidig ville jeg gerne tale med og hjælpe hver eneste elev til at komme videre, når de var gået i stå. ▶

Mange huskunstnere er billedkunstnere

I 2004-2006 fik Kunstrådet 833 ansøgninger fra skoler/institutioner om tilskud til at ansætte en huskunstner. Af dem var 367 billedkunstprojekter.

205 ansøgninger blev godkendt og fik penge. Af dem var op imod halvdelen billedkunstprojekter. I alt støttede Kunstrådet med 12,6 mio. kr.

Billedkunstner Malene Hartmann i cykelkælderens på Vadgaardskolen i Buddinge, som hun udsmykkede sammen med elever fra skolens 5. Klasse i et huskunstnerprojekt.

Men al den reflekteren og tvivlen ville jeg gerne have, de fik med, så de kunne opleve, at kunst ikke bare er noget, man lige gør. At det kræver refleksion og koncentration,” siger hun.

Uro i klassen skal en huskunstner også lære at håndtere. Her har Malene lidt erfaring fra sin tid som lærervikar at trække på, så hun ved, at der altid vil komme afbrydelser og være behov for et samarbejde med klassens lærer, der skal sørge for undervisningsro.

Og så er der de kontrære elever, der tegner nøgne damer og mænd i slet skjult forventning om at nedkalde sig skæld ud fra den voksne.

”Dér har jeg taget elevens eget udgangspunkt og sagt: ’Det er en god idé!’ Det overrasker tit børn, at der er nogen, der forstår og går med på deres idéer, når de er vant til at få skæld ud for noget, mange andre voksne finder provokerende. I stedet opfordrer jeg dem til at blive ved. Det vigtigste for mig er, at eleven deltager.”

GODE SPØRGSMÅL

Hvad laver en uddannet billedkunstner og cand.phil. i kunstteori og formidling fra Det Kongelige Danske Kunstakademi med spandevise af maling i en cykelkælder?

Malenes hidtil største udfordring som huskunstner var at udsmykke 700 kvadratmeter cykelkælder sammen med to klasser. Flere kunstnere havde takket nej til opgaven, men Malene sagde ja:

”Alene tanken om at skulle regne ud, hvor meget maling, der skulle bruges til det, jeg havde i tankerne, var ret uoverskuelig, men det endte med at være en fin oplevelse, og udsmykningen blev meget vellykket og smuk; en anden måde at arbejde med kunst på i en større skala.”

I det hele taget er huskunstnerordningen en god måde at bruge både sin uddannelse og sin faglighed på i en branche, hvor de færreste billedkunstnere kan leve af deres kunst alene. Derfor spørger mange af Malenes kolleger også interesseret til hendes erfaringer. Og så giver kunstarbejde med børn ofte stof til eftertanke.

”De stiller interesserede, spændende spørgsmål: ’Hvorfor er det bare den samme slags tegninger, der går igen i dén bog? Eller: ’Må man lave kunst sådan her? Må man gøre alt muligt, når man laver kunst?’”

Bkf og huskunstnerne

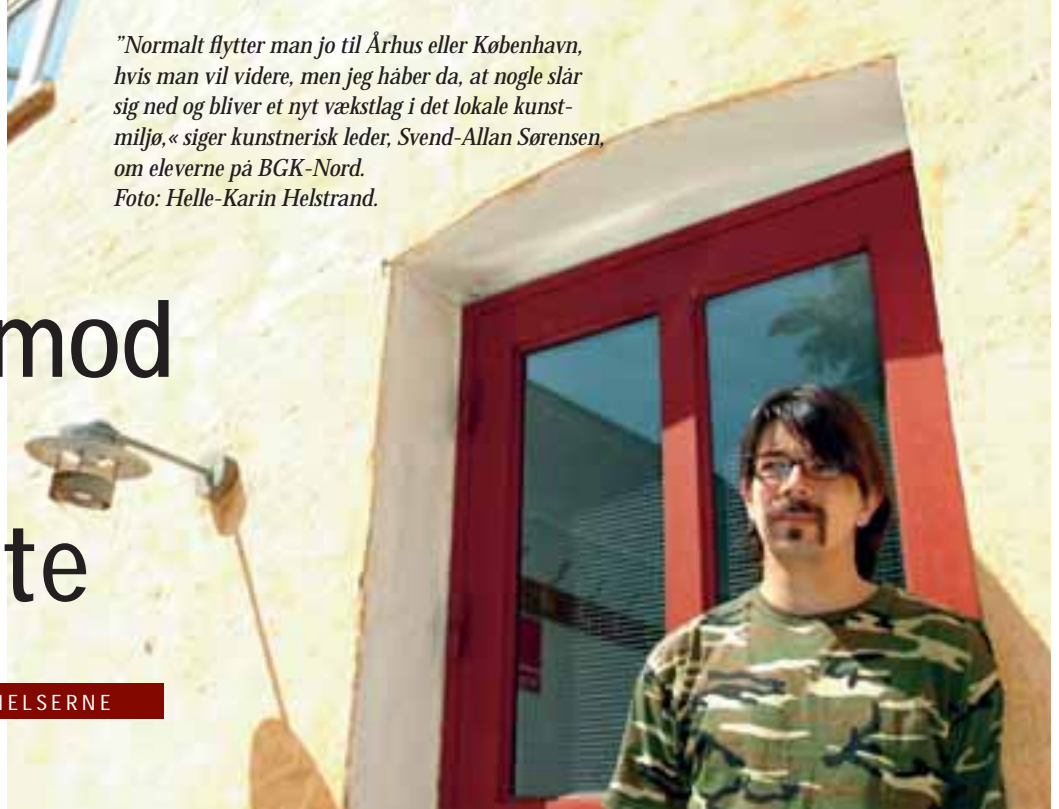
Bkfs sekretariat modtager løbende henvendelser fra børnehaver, skoler og gymnasier, der efterspørger en huskunstner. Som medlem af Bkf kan man tilmelde sig en liste, som sekretariatet videreformidler til disse institutioner. Det sker på www.bkf.dk eller ved at kontakte Bkf telefonisk.

Institutionerne kan også via Bkfs medlemsdatabase på www.bkf.dk finde kunstnere i deres lokalområde.

Bkf opfordrer desuden medlemmer med interesse for at formidle kunst til børn og unge til selv at kontakte lokale skoler/institutioner for at gøre dem opmærksomme på Huskunstnerordningens muligheder.

"Normalt flytter man jo til Århus eller København, hvis man vil videre, men jeg håber da, at nogle slår sig ned og bliver et nyt vækstlag i det lokale kunstmiljø," siger kunstnerisk leder, Svend-Allan Sørensen, om eleverne på BGK-Nord.

Foto: Helle-Karin Helstrand.

Vilje, vovemod og glød er det vigtigste

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

AF HELLE-KARIN HELSTRAND

De unge skal demonstrere, at de brænder for uddannelsen, når de kommer til ansøgningssamtale hos kunstnerisk leder Svend-Allan Sørensen på BGK-Nord.

Lokalerne i den Skagen-gule bygning i hjertet af Aalborg står gabende tomme. Det første hold på det nyoprettede billedkunstneriske grundkursus i Aalborg (BGK-Nord) er netop gået på sommerferie.

Men entusiasmen og viljen er der stadig, og kunstnerisk leder Svend-Allan Sørensen har efter samtale med nye ansøgere sammensat det kommende hold med 13 elever.

»De elever, vi optager, er ikke dem, der kommer og viser, at de er gode til at tegne. Jeg vil hellere se, at de tør bryde alle konventionerne – både mine og deres egne. De skal turde satses,« siger Svend-Allan Sørensen.

Han har eksempelvis netop optaget en 19-årig kvinde, der kom til optagelsessamtale med en cykel, et sofaborde og tre malerier.

»Det er jo ikke min opgave at definere, hvad kunst er. Ansøgeren turde komme med sin cykel. Hun banker vægge ned - det er der ingen tvivl om. Hun blev da også optaget med det samme,« fortæller Svend-Allan Sørensen uden helt at kunne sætte ord på, hvad den nye elev kunne.

»Hun viste vovemod,« siger han eftertænksomt og erkender, at det også handler lidt om intuition, når han vælger de nye elever.

TØVENDE, MEN INTERESSEREDE

Skolen har plads til ti elever om året. Målgruppen er de 15-25 årige, der er i gang med eller har afsluttet folkeskolen eller gymnasiet.

Sidste år optog BGK-Nord 17 elever mellem 17 og 36 år – heraf er 14 tilbage.

»De unge generelt bærer præg af, at billedkunst i folkeskolen og på gymnasiet er nedprioriteret. Billedkunst er heller ikke på samme måde som musik noget, forældrene dyrker fra børnene er små. Men fælles for vores elever er, at det, de ikke har fået i folkeskolen, har de fundet andre steder. De tør noget og har et sprog omkring tingene,« siger Svend-Allan Sørensen.

Han vil ikke definere begrebet talent.

»Jeg sporer det i interessen. Eleverne var lidt tøvende og afprøvende den første tid, men de turde gå ud at undersøge. Det er interesse, og den er mere vigtig end at kunne tegne,« siger Svend-Allan Sørensen.

Han er temmelig godt tilfreds med resultatet af det første år og har oplevet, at der er sket meget med de unge, mens de har gået på skolen. Eksempelvis besluttede to af eleverne spontant og uden for skoletiden at klæde en nøgen kvinde på en stor reklame på som en påklædningsdukke.

»Skidegodt og selvstændigt tænkt. De bevægede sig radikalt uden for de vante rammer og reagerede mod noget, de ikke var enige i. På den måde bliver kunsten en kommunikationsform,« siger Svend-Allan Sørensen.

NYT VÆKSTLAG I AALBORGS KUNSTLIV

Hvorvidt eleverne vil bruge BGK-Nord som

Om Billedkunstnerisk Grund Kursus (BGK):

- Uddannelsen tilbydes pt. fire steder i Danmark: I Ålborg, Holsterbro, Esbjerg og Vordingborg.
- Uddannelsen varer tre år.
- Eleverne kan eksempelvis arbejde eller tage en ungdomsuddannelse, mens de går på uddannelsen.
- Undervisningen er gratis.
- Kunstrådet råder i perioden 2006-2009 over en pulje på 3 mio. kr. årligt, som uddeles til forsøg med kulturskoler og billedkunstneriske grundkurser. Pengene skal gå til at afprøve nye samarbejdsformer og bidrage til at udvikle de faglige kvalitetskrav.
- Puljen kan søges af kulturskoler og billedkunstneriske grundkurser eller af kommuner, der driver sådanne. Pt. har Kunststyrelsen ikke oplyst om de næste ansøgningsfrister. Læs mere på: www.kunststyrelsen.dk

springbræt til et af akademierne, tør Svend-Allan Sørensen ikke på om.

»Vi er akademi-forberedende, og efter en vellykket, fælles konference er akademierne opmærksomme på vores eksistens. Nogle af eleverne vil nok søge akademierne, men de kan sagtens være gode uden at komme ind. Der er altid en aktuel dagspris. Akademierne er nu heller ikke et succeskriterium for mig. De unge skal fortsætte ad den vej, de gerne vil. Det kan også være designskolen,« siger den kunstneriske leder, der selv har en uddannelse fra Det Fynske Kunstakademi.

»Men jeg ser da gerne mine elever i forskellige konstellationer – eksempelvis som undervisere i billedkunst i folkeskolen eller på gymnasiet. Normalt flytter man jo til Århus eller København, hvis man vil videre, men jeg håber da, at nogle slår sig ned og bliver et nyt vækstlag i det lokale kunstmiljø,« siger Svend-Allan Sørensen.

Muligheden for i højere grad at mødes med de lokale kunstnere får eleverne, når skolen om nogle år flytter ind i det kommende kulturhus, Nordkraft, på Aalborgs nye havnefront. Skolen bliver dermed en del af en helt ny og exceptionel kunstinstitution med kunstuddannelse, formidling og udstilling, hvor både professionelle og semiprofessionelle kunstnere mødes.

»Det er sundt for de vordende professionelle kunstnere at få mulighed for at blive inspireret af de lokale kunstnere. Det bliver også mere oplagt at lave udstillinger sammen med dem, når vi kommer i samme hus,« mener Svend-Allan Sørensen, der også er billedkunstnerisk konsulent for den nye kunstinstitution på Nordkraft.

Nordkraft bliver samtidig samlingssted for professionelle musikere, et lokalt spillested samt et af de lokale teatre, ligesom der vil være muligheder for forskellige sportsudøvere.

»Jeg har ikke malet et eneste maleri, siden jeg begyndte på skolen. Men jeg har lært at tænke selv,« fortæller Gunhild Askehave. Hun medbragte to naturalistiske malerier og en bog med tegninger, da hun var til optagelsessamtale. Foto: Helle-Karin Helstrand

”Jeg ville være maler med hat og staffeli”

»Jeg har virkelig savnet sådan en skole. Et sted, hvor man ikke bare skulle lære at male pæne akvareller af opstillede citroner,« fortæller 19-årige Gunhild Askehave.

Hun er 19 år, går i 3.g og har netop afsluttet det første år på BGK-Nord.

»Jeg har villet være maler, siden jeg var helt lille – sådan en med hat og staffeli. Men det er hverken fra mine forældre, der er akademikere, eller fra skolen, jeg har min interesse. Måske noget med, at jeg som barn fandt ud af, at jeg var god til at tegne prinsesser, og så blev jeg ved,« smiler hun og fortsætter:

»Mens vi i folkeskolen og på gymnasiet lærer at kopiere de store kunstneres værker, lærer vi at tænke selv her. Faktisk oplever jeg ofte, at jeg kan fortælle vores billedkunstlærer noget, han ikke ved. Det er også mig, de andre elever kommer til, hvis de har spørgsmål. Men måske kan udbredelsen af BGK hjælpe lidt på den generelle viden om kunst.«

Entusiasmen lyser ud af de blå øjne, mens hun fortæller om sine oplevelser og erfaringer med uddannelsen.

»Jeg har fået lov at udvikle mig – og har fuldstændig ændret mit syn på kunst. Jeg

har opdaget, at kunst er meget andet end at male. Der er utroligt mange muligheder, og vi har lært at reflektere over det, vi laver,« fortæller Gunhild Askehave.

PROVOKERER I BYRUMMET

På skolen har hun blandt andet lavet selvportrætter – ikke med spejl eller ved at kigge på et fotografi. Nej, hun kiggede i stedet ned af sig selv. Men hun har også været uden for skolen, da hun en kold februardag stillede sig op foran Nordjyllands Kunstmuseum i Aalborg – helt nøgen.

»Det var sgu koldt,« griner Gunhild Askehave, inden hun forklarer sin handling:

»Jeg har hele tiden været meget fokuseret på kvinderne i kunsten, og mens kunstnerne på museet er mænd, er de fleste modeller kvinder – nøgne kvinder. Jeg ville stille spørgsmål ved, om man skal være nøgen som kvinde for at blive repræsenteret på museerne.«

Gunhild Askehave har endnu ingen konkrete planer for, hvad hun vil bruge sin uddannelse til.

»Jeg kan ende med at arbejde med enten arkitektur, design eller måske på akademiet. Hovedsagen for mig er, at det skal være sjovt. Det er den vej, jeg bevæger mig lige nu,« griner Gunhild Askehave.

Hun indrømmer, at uddannelsen en gang i mellem kan gå lidt ud over hendes engagement på gymnasiet.

»Men der er respekt for mit forløb på BGK – så jeg kan godt få udsat en opgave, hvis jeg har brug for det. Men det er fedt at have travlt og få lov at lave de lidt mere ufornuftige ting her. Det hele bliver lidt mere intenst.«

Helle-Karin Helstrand er freelancejournalist med base i Aalborg.

Historien bag BGK-Nord

- I 2004 deltog nuværende leder af BGK-Nord Maibritt Larsson, der på det tidspunkt var leder af Nordjyllands Kunstskeole, i forhandlinger om den regionale kulturaftale. Kulturaftalen kom bl. a. til at indebære, at der skulle skabes kunstnerisk talentpleje for unge i Nordjylland.
- I december 2005 besluttede Aalborg Byråd at give Nordjyllands Kunstskeole en fast bevilling til at løfte opgaven omkring kunstnerisk talentpleje – der skulle bl.a. tilbydes

professionel akademiforberedende undervisning.

BGK-Nord blev oprettet som et tre-årigt forsøgsprojekt - inspireret af BGK i Holstebro og Esbjerg.

- Den 1. august 2006 tiltrådte Svend-Allan Sørensen som kunstnerisk leder. De første 17 elever startede 23. August 2006.
- Kunstrådet støtter BGK-Nord med 400.000 kroner årligt fra en midlertidig pulje (se faktaboksen s. 15)

Papillot amøber og fisk i sæbe

AF MARIA LARSEN

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

Århus Billedskole opfatter sig som et vigtigt supplement til skolernes billedkunstundervisning og planlægger at fusionere med byens multimedieværksted for børn og unge for at blive stærkere og mere synlig.

Wauw. Mere af den her slags, tænkte billedkunstner Inge Marie Pallesen, da hun i gennem et par måneder dækkede bord med alt godt fra havet sammen med et af sine billedkunsthold på Århus Billedskole.

Der var en lagkage i stearin dekoreret med muslingeskaller, fisk i forskellige faconer formet af sæbe, vandmænd lavet af gennemsigtige plastik hætter fra frisøren, flagellater og amøber lavet af papillotter, ledninger og nåle og meget, meget mere.

»Vi fandt på flere og flere sjove ting sammen. Børnene elskede det. De spørger stadig, om vi ikke skal gøre det igen. Og jeg var også vild med det.»

Inge Marie Pallesen er kunstner og underviser på Århus Billedskole, der har eksisteret i 15 år. Hun er medlem af bestyrelsen for foreningen Børn, Kunst og Billeder. En forening for kunstnere, pædagoger, lærere og andre, der arbejder professionelt med børn og billeder. Og i øjeblikket er hun også konstitueret leder for billedskolen, der planlægger at fusionere med Multimedieværkstedet for børn og unge i Århus. En proces der har været i gang et års tid.

»Medieområdet er også billedkunst og fortælling gennem billeder. Vi har samarbejdet om mange projekter gennem tiden og oplever, at vi bruger de samme kunstnere som undervisere,« forklarer Hanne Algot Jeppesen, der er daglig leder af multimedieværkstedet og en af initiativtagerne til en samlet Billed- og Medieskole.

Formålet med fusionen er at få 2+2 til at blive mere end fire. At blive stærkere som orga-

nisation og derved i stand til at udbyde flere kurser til både frie børn og skoler i alt fra film, tegning, maleri, animation og collage til design og arkitektur. Også gerne hold der blander kunstarterne. Hvor kunstnere med forskellig faglighed kan arbejde sammen, inspirere hinanden og mødes i kunstneriske krydsfelter. Skolen har inviteret en grafiker og en fortæller til at lave projekter for børn. Og i efteråret er workshoppen "Levende skulpturer" på programmet med en billedkunstner og en arkitekt, der arbejder sammen i børnehøjde.

»Muligheden for at sætte to kunstnere sammen i projekter åbner for nye tilgange til materialer og udtryksmuligheder og er berigende både for børn og kunstnere,« mener Hanne Algot Jeppesen.

MUSISK DANNEELSE

Formålet med billed- og medieskolen er at styrke børnenes musiske dannelse og kreativitet og give dem mulighed for at arbejde med visuelle udtryksformer i fordybende processer, forklarer de to skoleledere.

»Vi ser ikke os selv som alternativ til skolernes undervisning i billedkunst eller mangel på samme, men snarere som et supplement. Vi vil gerne være foregangsmænd eller spydspids indenfor arbejdet med børn, billeder og visuelle udtryk. Så det er os, der står for det originale, udviklende, sjove og anderledes, forklarer Inge Marie Pallesen.

Ligesom hun selv er mange af skolens undervisere kunstnere eller professionelle filmfolk. Og det er en stor force, mener hun. Fordi kunstnere har stor erfaring med at arbejde med de kreative og skabende processer.

»Som undervisere har vi mange forskellige holdninger til, hvad vi vil og gør. Jeg trækker meget på mit eget engagement i det, vi laver og glæden ved at finde på og formidle det til børnene. Jeg vil meget gerne formidle det kunstneriske til børnene.«

Hvad det er, er svært at forklare, synes hun.

»Det kunstneriske kan være en stærk oplevelse. Det kan være noget, der i et splitsekund åbner sig for én som en følelse af mening og sammenhæng,« forklarer hun. »Det har ikke

Århus Billed- og Medieskole

Århus Billed- og Medieskole tilbyder undervisning og projekter for børn og unge fra 3-18 år inden for kunstneriske genrer som maleri, animation, tegning, skulptur, film, arkitektur og design. Der er hold for skoler, institutioner og frie børn. Kurserne foregår i skolens egne værksteder og lokaler og på skoler, museer og beboerhuse rundt om i kommunen.

noget at gøre med at forstå intellektuelt. Måske har det nærmere med det intuitive at gøre. Billedarbejde er måske netop det at træne sin intuitive sans«.

Og så skal der være tid til fordybelse.

»Det er ikke nok med en kasse med nye materialer. Der skal være tid til at vende og dreje tingene og mærke efter,« er Inge Marie Pallesens erfaring.

MØDET MED KUNSTNERNE

Filmfolk, animatorer, tegnere og tekstil-designere skal arbejde sammen på den nyfusionerede billed- og medieskole. Visionen er at overetagen i den nedlagte Brobjergskole, hvor Århus Børnekulturhus holder til, skal syde og boble af aktiviteter på forskellige værksteder. Her holder billedskolen allerede til med nogle af sine hold.

Udover hold for de frie børn, der kommer fra forskellige skoler, vil Århus Billed- og Medieskole arbejde videre med samarbejdet med skolerne; tilbyde undervisningsforløb for lærerne med deres klasser og sende kunstnere ud på skolerne til forskellige projekter og undervisningsforløb.

Hvad er det I kan som skolerne ikke kan?

»Vi har fokus på en kunstnerisk og kreativ tilgang. Tilbagemeldinger fra skolerne lyder, at der er et stort behov for at bruge vores kunstneriske kompetencer. Det er vores opfattelse, at mødet med den professionelle kunstner også senere i livet kan have afgørende betydning for børn og unge,« siger Hanne Algot Jeppesen.

Inge Marie Pallesen bekræfter: »Det vi kan, er netop det kunstneriske. At vi tilbyder en kunstnerisk indfaldsvinkel på stoffet. At lære at skelne mellem kreativitet og det egentligt skabende arbejde«.

Med støtte fra Statens Kunstråd vil skolen etablere et laboratorium, der fokuserer på kunsten som tilgang til et fagområde. Et af målene er at få kunst integreret i andre fagområder i folkeskolen end de gængse kunstfag. Helt konkret har skolen planlagt at lade billedkunstnere i samarbejde med matematiklærere udvikle undervisningsforløb i matematik.

Programmet for efterårssemesteret kan læses på: www.aarhusbilledogmedieskole.dk

Billedkunstfag på vej ud af legestuen

AF MIRIAM KATZ

TEMA: BILLEDKUNST I UDDANNELSERNE

Selvom billeder i stadig højere grad præger børns og unges hverdag, nedprioriteres undervisningen i billedkunst i det danske uddannelsessystem i disse år. Samtidig er den traditionelle opfattelse af faget som en småbørnslegestue under forandring, fortæller uddannelsesforsker Helene Illeris. Faget må styrkes, hvis det skal komme alle – og ikke kun elitens børn – til gode, påpeger hun.

Danske børn og unge møder ikke nær så megen billedkunst i løbet af deres skolegang som deres svenske, norske og finske jævnaldrende.

Mens skoleelever i det øvrige Norden undervises i billedkunst hele vejen fra 1. til 9. klasse, så har danske skolebørn kun obligatorisk billedkunst fra 1. til 5. klasse.

Desuden er antallet af lærerstuderende, der vælger billedkunst som linjefag på lærerseminarerne, stærkt reduceret efter den seneste reform af læreruddannelsen. (se Susan Hinnums essay på s. 4 her i bladet, *red.*)

Endelig har gymnasireformen afskaffet billedkunst som obligatorisk fag og reduceret det til et valgfag, hvilket i snit har medført en nedgang på 75 procent i antallet af billedkunsthold på landets almene gymnasier, oplyser foreningen Gymnasiets Lærere i Billedkunst og Design.

Udviklingen er bekymrende, mener lektor, ph.d. Helene Illeris, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Hun har i en årrække forsket i skolernes, seminarernes og det øvrige danske uddannelsessystems undervisning i billedkunst, og har udover sine akademiske grader en baggrund som billedkunstner, uddannet ved Det Kgl. Danske Kunstakademi i 1994.

»Det politiske signal har længe været, at billedkunst er et småbørnsfag. Det bekræfter man f.eks. ved kun at tilbyde faget i folkeskolens mindre klasser,« siger Helene Illeris.

Men selvom billedkunst ikke fylder meget på skemaet i dag, så gennemgår billedkunst-

faget i disse år væsentlige forandringer, påpeger hun.

»Dengang faget endnu hed formning, var det især relateret til leg, personlig udfoldelse osv. - uden den store kunstfaglighed. Den rolle begyndte at ændre sig, da faget i 1991 skiftede navn til billedkunst. I dag lægges der mere vægt på det kunstfaglige, det analytiske og det teoretiske, især i gymnasiet,« fortæller hun.

Helene Illeris forklarer, at der altid har været en interessekamp i billedkunstfaget mellem det pædagogiske og det kunstfaglige. Og i dag svinger pendulet i den kunstfaglige retning rent politisk:

»I gymnasiet er der en forskydning væk fra elevernes eget skabende arbejde med billeder og værker, hen i mod et større fokus på, at de skal kunne beherske kunst- og billedanalytiske redskaber. Det er den type færdigheder, eleverne eksamineres i i dag, og som f.eks. er meget udspecificerede i den nye gymnasireform,« siger hun.

KUNSTNERE OG KUNSTELSKERE

I dag læner billedkunstfaget i gymnasiet sig opad et klassisk humanistisk dannelsesbegreb, hvor kunsten danner forbillede for kunstundervisningen og kunstteorien, fortæller Helen Illeris.

»Tidligere lagde man mere vægt på, at faget skulle være personlighedsudviklende. Undervisningen i formning var primært fokuseret på at støtte udviklingen af det hele menneske. Det at udtrykke sig i billeder ansås for væsentligt

Udviklingsprojektet *Samtidskunst og Unge* viser nye måder at bruge billedkunsten på i gymnasieskolen. I projektet deltog flere kunstinstitutioner, en række kunstnere samt fire gymnasier (læs mere om forløbet på s. 2., red.). Her er eleverne på besøg på Museet for Samtidskunst i Roskilde. Foto: Tine Seligmann.

for at udfolde elevernes personlige kreativitet og stimulere deres æstetiske læreprocesser. I dag kan man sige, at idealet i højere grad er at uddanne små kunstlere end små kunstnere,” siger hun.

Men er faren så ikke, at man helt taber det skabende aspekt i billedkunstfaget af syne?

”Jo, det er klart, der ligger en risiko dér, men jeg mener nu, at man i beskrivelsen af billedkunstfaget i folkeskolen nogenlunde har skabt en balance imellem de forskellige dimensioner af faget, mens gymnasiefaget er blevet meget kunstfagligt,” siger Helene Illeris og fortsætter:

”Men spørgsmålet er: Hvorfor skal det specielt være i Billedkunst, at eleverne udvikler deres kreativitet? Hvorfor kan det ikke foregå i alle fag? Hidtil har det været en svaghed for billedkunstfaget, at det udefra er blevet betragtet som en legestue, så jeg mener egentlig ikke, udviklingen hen i mod det kunstfaglige er negativ. Men på den anden side synes jeg heller ikke, det skal være et rent teoretisk fag, hvor man kun lærer om de skønne kunster. Det vil være trist, hvis faget ender med at blive ren kunsthistorie og billedanalyse. Efter min opfattelse skal billedkunstfaget hverken være et rent personligt kreativt ’udfoldelses-fag’ eller et rent kunstfagligt fag, men ideelt set en kombination af begge,” siger hun.

VISUEL KULTUR

Modsætningen mellem den teoretiske og praktiske dimension af faget er dog ikke den eneste

udfordring, faget står overfor. Den yngre generation af billedkunstlærere og forskere, heriblandt Helene Illeris, taler nemlig for en faglig nyorientering af Billedkunst, så faget i højere grad inkluderer det, de samlende betegner som undervisning i ’Visuel Kultur’.

”Visuel Kultur omfatter ikke kun kunst, men også billeder og det visuelle i bred forstand. F.eks. rumindretning, landskaber, videnskabelige skemaer, computermanipulerede fotos osv. Undervisningen må efter min mening tage udgangspunkt i dér, hvor eleverne er. Det er meningsløst at lære eleverne farvecirkler og tegne- og trykteknikker, samtidig med at børnene sender billedbeskeder på mobilen med den anden hånd. Billedkunstfaget bliver efter min mening et konservativt fag, hvis man udelukkende fastholder dets traditionelle kernefaglighed. Det kan let blive en klods om benet i forhold til at uddanne børn og unge til at håndtere den visuelle verden, vi lever i i dag.”

”Men det må bero på et valg. Vi har et område, som fylder utroligt meget i vores hverdag, og så har vi to timer om ugen fra 1. til 5. klasse, plus et valgfag i gymnasiet at gøre godt med. Hvad synes vi, er det mest relevante at arbejde med i det her fag? Jeg synes, det er væsentligt at arbejde bredt og lære at blive aktiv bruger af de billedmedier og de visuelle muligheder, der findes i samfundet i dag. Der er stadig nogle, der mener, man bør kunne tegne, før man kan tage ordentlige billeder med et digitalt kamera, men det tror jeg altså ikke på! Det er selvfølgelig dejligt at kunne tegne, ligesom det er pragt-

fuldt at kunne spille violin, men spørgsmålet er: Kan skolen rumme det?”

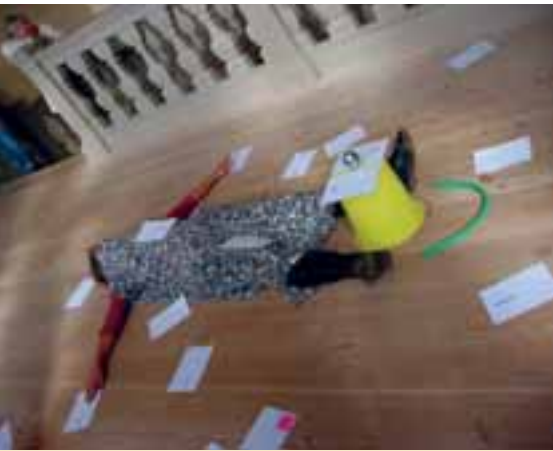
INTET MONOPOL PÅ KREATIVITET

Men er det ikke et problem, at den mulighed for fordybelse og eksperimenter, som ligger i den kunstneriske praksis, stort set er fjernet fra uddannelsessystemet i dag, hvor alt skal kunne måles og vejes?

”Det er rigtigt, at billedkunst, og tidligere formning, i høj grad har været set som en fri eksperimenterende praksis, og det synes jeg bestemt også stadig det skal være. Men det skal ikke være det eneste forum – for det kan faget i kraft af sin lidenhed slet ikke overkomme. Ligesom der skal være plads til fordybelse og frie eksperimenter i faget dansk, er det også nødvendigt, når man arbejder med billeder. Men jeg synes ikke, faget billedkunst har privilegeret status i den sammenhæng. Fordybelse og eksperimenter er – ideelt set – en væsentlig dimension af alle fag. Lige nu er det ikke en dimension, der generelt er prioriteret højt rent uddannelsespolitisk. Det er derimod indlæring af helt bestemte fagligheder, tekniker og analysebegreber, og det er en trist ensidig udvikling, efter min mening.”

Giver kunst eleverne helt særlige kreative erfaringer, som de ikke møder i andre fag?

”At lære at navigere og skabe i den visuelle verden kræver naturligvis en særlig type erfaringer, som kun kan gøres gennem kreativt arbejde med visuelle udtryksformer. Der findes imidlertid en sejlvet myte om at disse

HELENE ILLERIS

- 2006- Professor II i fagdidaktik i formgivning, kunst og håndværk, Høgskolen i Telemark
- 2004- lektor i billedkunst og

visuel kultur, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole

- 2002 Ph.d., Danmarks Pædagogiske Universitet
- 1994 Cand.phil. i kunstformidling, Det Kgl. Danske Kunstakademi
- 1992 Billedkunstner, Det Kgl. Danske Kunstakademi

udtryksformer er mere 'spontane' og 'naturlige' end andre. Jeg har selv en baggrund som kunstner, og idéen om, at man som kunstner befinder sig i en særlig sfære med sin skaben, det er selvfølgelig noget, der kan ske i enkelte lykkelige øjeblikke, men det kan også ske i alle mulige andre former for fordybelse. Det er en myte, at børn er mere kreative, når de sidder og laver figurer i ler, end hvis de f.eks. spiller computerspil. Billedkunst er både et skabende fag og et refleksionsfag, og jeg tror ikke på argumentet om, at det er en særlig privilegeret kreativitet, der foregår, når man arbejder med billedkunst."

SOCIAL SLAGSIDE

Huskunstnerordningen, som giver uddannelsesinstitutionerne mulighed for at ansætte kunstnere i kortere perioder, skulle sikre, at eleverne får et personligt møde med kunst og kunstnerisk praksis i løbet af deres skolegang.

Kan ordningen rette op på nedprioriteringen af billedkunsthaget?

"En styrkelse af billedkunsthaget og af lærernes faglighed ville efter min mening give større positiv effekt på længere sigt, end huskunst-

nerordningen gør. Når kunstnere på den måde inviteres ind i kortere forløb, risikerer man, at de får en rolle som legeonkler i det, der kommer til at fremstå som en pause i den rigtige undervisning. Det, der virkelig giver noget i det lange træk, er lærernes uddannelse og engagement – og så den tid, der afsættes til faget på skemaet."

Dermed er vi tilbage ved det, som ifølge Helene Illeris er det grundlæggende problem for faget billedkunst i Danmark: Alt for få timer.

"En konsekvens af situationen er, at billedkunst kun bliver noget, den kulturelle elites børn tilegner sig – de kommer på museer, de går måske på billedskole, eller på privatskole, hvor undervisningen fokuserer på det kunstneriske. Hvis man ser på kunstakademierne og på Kunsthistorie på universiteterne, er der også en reproduktion af den kulturelle elite dér. Nedprioriteringen af faget har social slagside, og det, mener jeg, er et alvorligt samfundsmæssigt problem. Desuden afspejles det flerkulturelle samfund ikke godt nok i billedkunsthaget. Undervisningen er ofte for ensidigt fokuseret på den vestlige æstetiske historie," siger hun.

Hvilken form for billedkunstnerisk dannelse får børn og unge i det danske uddannelses-system i dag?

"Det er uhyre forskelligt, hvad eleverne kommer ud med. Men for mig at se er det største problem, at mange børn ikke får nuancerede redskaber til at håndtere tidens visuelle tegn med. De kan bruge mobiler og computere, men hvis de ikke har nuancerede redskaber til at begribe og selv skabe billederne med, ender de med stereotyper. Billedkunsthaget skal vise børn og unge, at der findes mange forskellige måder at se og skabe visuelle fænomener på. Så de får et bredt repertoire, valgmuligheder og en kritisk tilgang til den visuelle kultur, der omgiver os. Som det er nu, får de fleste alt for lidt – mens de heldige, der har gode lærere og ressourcestærke familier, får lidt mere. Så der nok at tage fat på for uddannelsespolitikkerne."

En lille nisse rejste...

Træk fra en Kinarejse tilrettelagt i samarbejde med Det Danske Kulturinstitut i Beijing.

AF
INGER LISE RASMUSSEN,
BILLEDKUNSTNER

For nogle år siden hørte jeg en radioudsendelse om Chongqing i Kina, verdens største byområde med 31 millioner indbyggere, og hvor danske arkitekter bød ind med planer om nye bydele. Med interesse for urbanisering, bykulturer og arkitektur fangede det min opmærksomhed, og det strejfede mig, at det kunne være interessant at komme dertil. Tanken fik en *revival*, da jeg modtog et af Akademiraadets rejselegater, og det blev straks øremærket til Kina.

Men hvordan organiserer man som enkelt individ en rejse til dette store land, når destinationerne kun sporadisk rammer samme mål som turistens og formålet er et helt andet? Jeg havde i forvejen kendskab til de danske kulturinstitutter rundt omkring i verden, men de profilerer sig fortrinsvis med større arrangementer med mange involverede. Jeg sendte en mail til Det Danske Kulturinstitut i Beijing med spørgsmål om, hvad de kunne gøre for en individuel rejsende kunstner, når jeg nu hverken var en ballet eller en hel gruppeudstilling. Svaret kom prompte fra instituttets direktør Eric Messerschmidt, som præsenterede et yderst alsidigt program.

NYTTIGE RÅD

Et kulturinstitut er ikke et rejsebureau, og man skal derfor redegøre for sine planer i et kortfattet *letter of intent*, der også skal pege på forventet udbytte, diverse papirer udfyldes, hvorefter hovedsædet i København vurderer, om de vil gå ind i projektet. Gør de det, får man en kontaktperson, udover selve kontakten til det pågældende institut. Der beregnes et honorar for de serviceydelser, som instituttet yder. Jeg valgte at lade dem ordne alt lige fra flybilletter, hoteller, rejse rundt i Kina samt skaffe kontaktpersoner, hvor der var mulighed for at finde nogle. Det var jeg godt tjent med; instituttet i Beijing udarbejdede meget omhyggelig en omfattende rejseplan efter mine ønsker. De sidste brikker faldt dog først på plads efter ankomsten til Beijing. Mens jeg var i Beijing fik jeg nyttige råd og vejledning. Blandt andet var det en helt uvurderlig hjælp, at de udskiftede min mobiltelefons simkort med et ditto kinesisk. Jeg kunne ringe eller smse til kineserne, og de til mig. Vel at mærke til lokal takst. Det blev flittigt brugt. Det var desuden betryggende, at jeg i tilfælde af problemer let kunne få fat på instituttet.

Formålet med min studierejse var at fotografere Kinas voldsomme urbanisering set i forhold til landets traditionelle kultur og levevis. Jeg foretog en rejse til nogle af de største og mest ekspanderende byer med et naturligt udgangspunkt i Beijing, hvor store ambitiøse byggerier som det olympiske stadion og CCTV (Central Chinese Television) havde særlig interesse. Naturligvis blev også de historiske bygningsværker og parker besøgt. Særlige højdepunkter blev mødet med kinesiske fotografer i deres atelierer lidt uden for hovedstaden. En udvalgt gruppe, der skal repræsentere Kina på den internationale FotoFest i Houston, USA, som i 2008 har fokus på Kina. Et andet fagligt besøg var på The Cental Academy of Fine Arts. Begge steder havde jeg anledning til at vise mit arbejde med fotografereteknikken, der vakte betydelig opsigt.

INSPIRATIONSKILDEN

Fra Beijing gik rejsen til den gamle kejserby Xian, terminal for silkevejen og bl.a. kendt for terracottagravhæren fra omkring 246 f. Kr. Den er samtidig en millionby i stærk industriel vækst og forener gammelt og nyt i et charmerende gadeliv.

Videre til Chongqing, rejsens oprindelige inspirationskilde. En smogfyldt metropol karakteriseret ved et enormt byggeboom. I dette område genhuses den million mennesker, hvis hjem blev eller bliver oversvømmet ved opførelsen af De Tre Slugters Dæmning ved Yangtze-floden, verdens største dæmningsbyggeri. Et omdiskuteret projekt jeg fik lejlighed til at se under en tre dages sejltur på Yangtze.

Herfra med bus til Wuhan en såkaldt mellemstor by med 8 millioner indbyggere. Den var et glimrende eksempel på tempoet i byudviklingen, som man kunne følge fra byens moderne højbane, der krydsede centrum. Her ryddede man de gamle hutonger, som lå klods op ad moderne skyskrabere i glas og stål. I Wuhan traf jeg repræsentanter for det moderne Kina; unge dynamiske kinesere i færd med at etablere egne firmaer og studerende, der fortalte om ensomhed og belastning ved at skulle leve op til forældrenes store forventninger som en konsekvens af at tilhøre et barnsgenerationen.

BRUG INSTITUTTETS KOMPETENCER

Sidste destination var Shanghai, der tydeligvis har en langt højere levestandard, men som stadigvæk befinder sig i spændingsfeltet mellem den gamle levevis og den moderne hektiske bykultur, mellem rig og fattig. Besøg til den finansielle bydel Pudong med nogle af verdens højeste skyskrabere og til beboelseskvarternes gigantiske boligkomplekser, skræmmende alene på størrelsen. Den gamle bydel med dens forfinede klassiske haver satte helhedsindtrykket ind i et historisk og menneskeligt perspektiv.

Som nogle af de stærkeste indtryk står menneskemassernes dynamik. Kineserne er i gang døgnet rundt, nat og dag også i weekenden. Modsætningerne falder hele tiden i øjnene; hi-tech byggerierne kontra primitive arbejds-gange betinget af ubegrænset adgang til billige menneskelige ressourcer. Spændingsfeltet mellem det gamle og det nye Kina på overfladen præget af vestlige kultur og materialisme rejser spørgsmålet om, hvilke værdier man vil satse på i fremtiden.

At rejse alene i Kina er en overvældende oplevelse i sig selv, især når det er første gang. For mig blev den positiv ikke mindst på grund af instituttets veltilrettelagte rejseprogram. Jeg kunne færdes trygt og ubesværet overalt og mødte kun hjælpsomme og venlige mennesker. - Jeg kan varmt anbefale andre med planer om Kinaprojekter at drage nytte af de kompetencer, der løbende opbygges på Det Danske Kulturinstitut i Beijing.

Inger Lise Rasmussen modtog udover Akademiraadets legat også støtte fra Århus Kommunes Kunstnerstipendium og Kulturudviklingspulje. Billederne fra Kina skal vises på en separatudstilling i Århus Kunstbygning primo 2009.

Det Danske Kulturinstitut formidler kulturudveksling mellem Danmark og udlandet. Det sker gennem hovedkontoret i København og dets afdelinger i en række lande over hele verden.

Læs mere på:

www.dankultur.dk

Det Danske Kulturinstitut i Beijing:

www.danishculture.cn

Mindeord for Pia Arke

Billedkunstneren Pia Arke døde i foråret 2007 kun 48 år gammel.

AF LOTTE TAUBER LASSEN,
BESTYRELSESMEDLEM I BILLEDKUNSTNERNES FORBUND

Jeg lærte Pia at kende i forbindelse med en fælles udstilling i midten af 90'erne, vi blev gode venner og fulgte hinanden siden da. Pia døde i den bedst tænkelige ramme på Diakonissestiftelsens Hospice. Første gang jeg skulle derud, var det med en kæmpe klump i halsen, for et hospice er uigenkaldeligt en endestation. Men fra det øjeblik jeg trådte ind over dørtærsklen kunne det mærkes, at der var masser af ro, masser af varme på stedet. Den sidste aften jeg så hende ved bevidsthed, sad hun på sin seng som en lille gråspurv viklet ind i store sjaler. Alle kirsebær- og magnolietræer stod i fuld blomst udenfor, og vi talte længe til mørket faldt på. Hun er et af de allerfineste mennesker jeg har kendt, med et stort personligt, oprigtigt og medmenneskeligt engagement, som afspejler sig så tydeligt i hendes kunst. Som Mai

Pia Arke: Nuugaarsuk (2), 1990. Brandts, Museet for Fotokunst.

Misfelt skriver i seneste nummer af Katalog, vil Pia Arkes stemme i høj grad blive savnet i kunsten. Underligt er det, for netop hendes stemme træder med mellemrum helt tydeligt frem for mit øre efter hendes død. Sætningen og lyden af: "Hej det er Pia". Når jeg hører den for mit indre øre, bliver jeg glad, for når den toner frem, står den stadig lige så rolig og klar, lige så tilstedeværende, som da hun var i live.

Originaliteten i hendes kunst - det personlige og almenmenneskelige indskrevet i en

større universel fortælling, står som et vigtigt eftermæle ikke mindst i bogprojektet "Scorsbysundhistorier" fra 2003. Bogen blev til i samarbejde med den svenske forfatter og kulturkritiker Stefan Johnsson hvis mindeord i Dagens Nyheter *Billedkunstneren* gengiver nedenfor. En stor tak til Stefan Johnsson, som så fint belyser Pia Arkes format og dedikation som billedkunstner - fornemst af alt som menneske.

Billedkonstnären Pia Arke är död

En vägvisare bortom identiteterna

AF STEFAN JOHNSSON

Sällan har Nordens historia avslöjats så skarpt som i Pia Arkes bilder.

Den historia hon spårade upp handlade om kolonial erövring och brutala tvångsflyttningar. Men hennes sätt att gestalta den saknade militans. Klokheten och allvaret talade genom hennes konst. Talade med snöflingans lätthet.

Jag tar världshistorien personligt, skrev Pia Arke. Hon föddes 1958 i Scoresbysund på Östgrönland, den mest isolerade platsen i Norden. Hennes far var dansk telegrafist, hennes mor grönländska. På grund av den danska språkpolitiken skars hon av från sitt grönländska ursprung. Hon fick inte lära sig sitt modersmål och sändes som tolvåring till internat i Köpenhamn.

När Pia Arke i mitten av 1980-talet tog exa-

men från Danmarks konstakademi hade hon lärt sig att rikta kameraobjektivet mot den bortträngda historien. Hon avvisade föreställningen att grönländska konstnärer ska odla sin särart och måla isbjörnar. Hon uppfann ett bildtänkande som var kritiskt och lekfullt, en optik som såg vad andra inte sett. Hon gav sig ned i Köpenhamns polararkiv och rotade i gamla etnografiska samlingar. Hon exotiserade den västerländske vetenskapsmannen så som han exotiserat vildarna i periferin. Så blev Pia Arke den främsta företrädaren för en postkolonial estetik på nordisk botten.

När DN:s kulturredaktion våren 1995 introducerade postkolonial kulturteori var det därför givet att låta Pia Arkes bilder ledsaga artikelserien. Vid samma tid började hennes arbeten spridas till en stor europeisk konst-

publik, i Sverige på bland annat Moderna museet, Fotomässan i Göteborg, Bildmuseet i Umeå och Borås konstmuseum.

Pia Arke rycktes bort just när Danmark, Norden och världen hade behövt henne som mest - som vägvisare bortom identiteterna, som global konstmakare med ankare i det lokala, som upptäckare av de myllrande historier som utplanats av den stora historien, som modell för framtidens tvärkulturella konst.

Hon blev fyrtioåttå. Hon fick inte fullborda sin gärning. Men i allt hon hann färdigställa presenterade hon en ny bild av människan i sitt skönaste tillstånd: då hon kliver ut ur tystnaden för att vittna om sin smärta, och därmed besegrar historien.

Stefan Johnssons nekrolog blev bragt i Dagens Nyheter 24. Maj 2007

Mindeord for Finn Mickelborg

Billedkunstner Finn Mickelborg døde pludselig d. 25. juli 2007, knap 75 år gammel.

AF OLE SPORRING, MEDLEM AF GRØNNINGEN OG MEDLEM AF BESTYRELSEN I BILLEDKUNSTNERNES FORBUND

Finn debuterede i 1969, og hans første udstillinger lå i en klart surrealistisk tradition. Han var elev af Bamse Kragh Jacobsen. Underlige monstervæsener, fra universer nær Wilhelm Fredries, befolkede små, tørt og omhyggeligt malede billeder.

Da han i 1976 dukkede op som medstifter af gruppen NY-ABSTRAKTION, var det et klart brud og nyt valg af strategi.

I et manifest – som han stadig fastholdt på sin hjemmeside – tog Mickelborg-Hørning-Hilligsø-Ebbesen afstand fra den litterære billedkunst og proklamerede ny udtryksmuligheder for det abstrakte maleri.

”... De nye dynamiske billedrum fremkommer gennem modulation (et nøgleord for Finn) af farven, hvorved rum og former opnår en ekstraordinær realisme, som gør det muligt at udtrykke rum og abstraktion med overbevisende præcision...”

Også set udefra var det tydeligt, at NY-ABSTRAKTION besad en betydelig energi. At den ikke blot var en modpol til den tids fortællende nysurrealister (hilsen til nutidens polariseringer), men også tilførte den abstrakte tradition nye dimensioner, en ny materialesans, ekstrem plasticisme og ny systemtænkning.

Man fokuserede abstrakt-konkret med en forfriskende sans for at opdage ny visuelle og følelsesbetonende muligheder ... og lagde op til en installatorisk udstillingspraksis.

Finns maleri var udført med en perfektionistisk teknik. Skarp geometri modstilles kontrollerede udtoninger. Maleriets meget konkrete nærvær spænder over afgrunde, og åbner for alt andet end konkrete anelser.

Det var i samtiden hurtigt klart, at NY-ABSTRAKTIONs udstillinger i Charlottenborg Udstillingsbygning var væsentlige begivenheder i dansk kunst. Finn Mickelborg indtog en central rolle sammen med Tonny Hørning, Klaus Hilligsø, Torben Ebbesen, Margrethe Sørensen, Viera Collaro, Merete Barker, Niels Nedergaard, Hjørdis Haack Eva Öhring, Bjarne Solberg, Claus Jensen og Peter Holck. Også udenlandske gæster deltog.

Det var oplagt, at Den Frie Udstilling og Grønningen måtte tiltrække flere af disse navne. Finn blev medlem af Grønningen i 1988, og året efter valgt til formand som afløser for

Henning Damgaard-Sørensen.

Som formand var Finn en samlende figur, der charmerende dyrkede Grønningens særlige interne jargon, men lukkede op for diskussion og uddelegerede opgaver til kolleger.

Det var en hjertesag for ham at forsvare Grønningen som en selvforvaltet kunstner-institution med ansvar for at give de bedste kunstnere en varig mulighed for at præsentere deres nye værker i dialogmøder med yngre og udenlandske gæster, og med ansvar for at levere en udstilling med gennemslagskraft i direkte kontakt med publikum og uden pædagogisk omklamring.

Han fik også andre tillidshverv. Foruden Sammenslutningernes Samråd, sad han i Akademiraadet 1993-2001, i bestyrelsen i Center for Dansk Billedkunst 1995-99 og Charlottenborg Udstillingsbygning fra 2006.

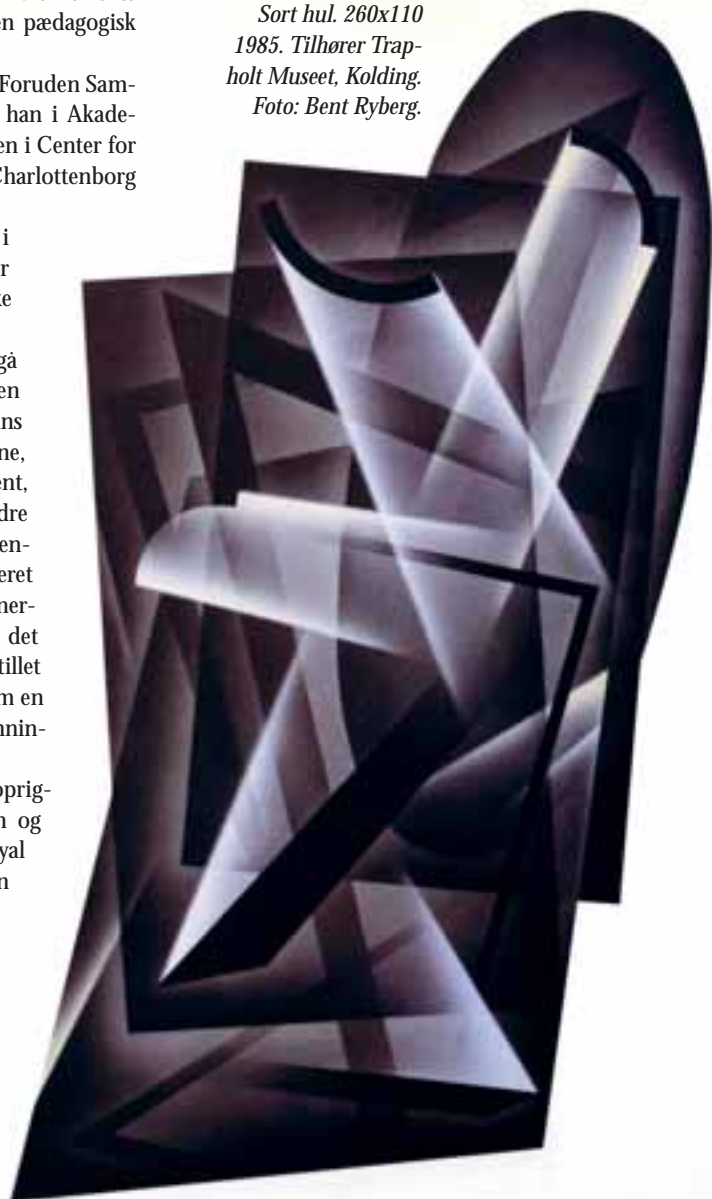
Han påtog sig det sidste hverv i bekymring for, hvad der under den ny bekendtgørelse kunne ske med Udstillingsbygningen.

Virkeligheden kom til at overgå hans værste anelser. Uanset at den ny bekendtgørelse placerer hans bagland sammenslutningerne, som en del af husets fundament, måtte han se Grønningen, de andre sammenslutninger og Charlottenborg Efterårsudstilling ekskluderes i en generel reduktion af kunstneres indflydelse. Naturligvis gik det ham på, men Finn var ikke indstillet på at give op, og han tog det som en lettelse, at andre tog over i Grønningens bestyrelse.

Som kollega var Finn varm og oprigtig, han kunne tage diskussion og uenighed og alligevel være en loyal ven. Ved siden af billedkunsten var han en fin jazzmusiker.

Finn Mickelborg er repræsenteret på flere kunstmuseer, har udført adskillige opgaver og er fyldigt omtalt i Weilbach. I 1988 modtog han Eckersbergmedaljen.

Sort hul. 260x110
1985. Tilhører Trap-
holt Museet, Kolding.
Foto: Bent Ryberg.

Af-individualiseringen af kunsten

Med Charlottenborg-striden som skræmmeksempel

AF IB MONRAD HANSEN, BILLEDKUNSTNER

Som læserne af dette blad vil vide, fejrede man på Charlottenborg for et par måneder siden forvandlingen af Charlottenborg fra udstillingsbygning til kunsthall, og dermed fra det sted for subjektiv udfoldelse inden for billedkunst, det i sin tid blev bygget til, til et sted for *branding* af København som videns- og kulturby. Og det er ganske vist, for det blev understreget af såvel kulturminister Brian Mikkelsen som af Københavns kulturborgmester Martin Geertens adskillige gange, og det ikke uden brug af superlativer.

Dermed foldede den berømte egentlige, i dette tilfælde kun slet skjulte, agenda, som har været årsagen til det seneste halve års urolige begivenheder på Charlottenborg, sig ud for det halvt liggende par hundrede fremmødte, der havde taget plads med deres designermad i de dertil egnede sækkestole, som forlenede begivenheden med en *'lounge-agtig'*, nærmest neohygge atmosfære. Kunstens muse græd, og erhvervslivets guldkalv – en sprintertype beregnet for den korte bane – slog sig på brystet.

Som den nye benævnelse 'kunsthall' mere end antyder, skal kunsten også her spille en rol-

le, men en anden. Den skal være 'motor' og 'fyrtårn', den skal, som det så smukt blev fremmanet af kulturminister Brian Mikkelsen, være med til at bringe *København i superligaen blandt europæiske hovedstæder*. Eller den skal, som kulturborgmester Geertens så originalt udtrykte det, fremme det *skæve og innovative*, udtryk, som på det absurdeste netop skulle få det faktum, at noget skulle rettes ud og rammes ind, til at glide nemmere ned.

At Charlottenborg er bygget til kunst og ikke til pædagogik blev tydeliggjort af, at akustikken på stedet, meget kendetegnende for hele sagens udvikling iøvrigt, umuliggjorde enhver form for dialog. Derfor kan jeg heller ikke klandre nærværende blads udsendte medarbejder for fejlretning, når hun i referatet fra begivenheden i foregående nummer af *Billedkunstneren* citerer mig for noget nær det modsatte af, hvad jeg sagde, da jeg på mødet påpegede, at omdefineringen af Charlottenborg var en del af den dressering af kulturen og tilværelsen, vi har været vidner til i en årrække, og at det var et led i af-individualiseringen af kunsten.

FRIE KUNSTNERE?

Når nu kunsten af neokonservative og neoliberale har fået denne nye funktion, mens oppositionen ikke har vidst om den skulle småbrumme eller småklappe, må man have styr på tingene. Og det har man fået gennem institutionaliseringen af Charlottenborg, og med ansættelsen af en kunsthallbestyrer, som skal garantere, at stedet *'brander'* på den rette måde. I et sådant job må man sikre sig mod ukontrolleret subjektiv udfoldelse, og det er, kan man have mistanke om, grunden til, at Grønningen og andre kunstnersammenslutninger, Charlottenborgkuppets forsmåede parter, er rensat ud af udstillingskonceptet.

Netop fordi de i deres struktur udgøres af et antal ikke-homogene, helt forskelligartede individer i alle aldre med hver deres subjektive kunstneriske strategier. Der er simpelt hen for meget pluralisme

og kaos, for meget ukontrolleret og potentiel kritisk subjektivism, for meget historie og kontinuitet, for meget urenhed på den beskildte måde; og for lidt tema, for lidt pædagogik, for lidt opmærksomhed for en kurator og for lidt formidling til, at kritikerstanden kan slippe for at tænke selv i sammenlutningernes selvkuraterede udstillinger.

Når man flytter tyngdepunktet fra et sådant frit, selvstændigt individs ønske om at kommunikere med et hvilket som helst andet individ over i en dresseret institution, der skal levere garantier for stat og erhvervsliv, reducerer man værker til værktøjer, og frie kunstnere til vinduesdekoratorer. Institutionen, repræsenteret gennem dens udvidede stab af ansatte pædagoger, ender med at sidde inde med den kunstneriske intentionaltet; de bliver altså en art statsansatte installationskunstere

Udstillingsbygning eller kunsthall?

Charlottenborg Udstillingsbygning offentliggjorde i forbindelse med arrangementet Komplex d. 27 april 2007, et navneskift til Kunsthall Charlottenborg. Billedkunstneres Forbund har, som omtalt i sidste udgave af *Billedkunstneren*, overfor Kulturministeriet påtalt, at Charlottenborg Udstillingsbygningens navneskift til Kunsthall Charlottenborg, kan indebære et status skift, der ikke er i overensstemmelse med bekendtgørelsen for Charlottenborg Udstillingsbygning. Navneskiftet kan efter Bkfs mening være et signal om, at man

bevæger sig væk fra idéen om Charlottenborg som et kunstneres hus, der producerer udstillinger af og med samtidskunstnere ud fra en kuratering i tråd med kunstneres optik, hen i mod en institutionel, museal kuraterings- og udstillingsform. Kulturminister Brian Mikkelsen lader dog ikke til at mene, at ordet kunsthall har nogen egentlig betydning, idet han har svaret Bkf: "...at institutionen overfor offentligheden har besluttet at anvende et lidt anderledes navn er ikke noget, der efter normal praksis i sig selv kræver en ændring af lov og bekendtgørelse."

Farvel og goddag i Bkf

Sekretariatsleder Klaus Pedersen er tilbage på kontoret i Vingårdstræde efter to års orlov i Vietnam. Samtidig siger Bkf farvel til Mogens Holbøll, der har vikarieret for Klaus siden 2005, og som nu er fortsat til et job som kommunikationsrådgiver i Bysted A/S. Tak til Mogens for en stor indsats for forbundet, og velkommen tilbage til Klaus! Medlemmer, der har brug for juridisk rådgivning, kan kontakte Klaus Pedersen i sekretariatets åbningstid, mandag-torsdag, tlf. 33 12 81 74 eller på: kp@bkf.dk

Bkf kurser i efterår/vinter 2007

i eget hus, mens udstillingsgæsten, der skulle møde værket med sine egne forudsætninger og livshistorie, gøres til en moderne slave, en fransk gås, der først ved hvad den skal mene, når den er blevet stopfodret med pædagogik.

RADIKAL STRUKTUR

Kunstnersammenslutningen Grønningen er ikke det regressiv-kollektiv af gamle sure mænd, som det til en vis grad er lykkedes kunsthallens bagmænd at fremstille den som i pressen, men en radikal struktur af mangfoldige individer, der prøver at stå fast på en individuel og pluralistisk kunstpraksis i en kultur, der gerne ser kunst reduceret til en pynt, underholdning og branding. Grønningen er ikke en forsamling af antiintelektuelle, der er imod curation og formidling, så længe det er på rette sted. Et sådant sted må være en stor moderne kunsthall, hvis størrelse overskrider arealet af toiletfaciliteter i Tate Modern.

Hvis man gerne vil give København et internationalt anstrøg, skal man ikke udslette det ene rum på det andets bekostning, men som i metropolerne udvide rækken af forskellige tilbud. Hvis man gerne vil brande, skulle man lytte til

eksperterne på området, og tage udgangspunkt i det særlige man har. Vi har udviklet et enestående system, hvor sammenslutningerne udgør en tredje udstillingspraksis. Sammenslutningerne og med dem Grønningen, som gennem det meste af et århundrede har været tilholdssted for nogle af landets fremmeste kunstnere, er altid blevet, og bør til stadighed udsættes for kompetent kritik. Hvis man skulle gøre noget smart, skulle man udvikle ideen om et Kunsternes Hus, og derved sikre, at der også om tyve år findes et centralt beliggende sted for subjektiv udfoldelse inden for billedkunst.

Ib Monrad Hansen er medlem af kunstnersammenslutningen Grønningens bestyrelse.

Bland dig i debatten
på www.bkf.dk

BgK storstrøm søger daglig leder

Ansøgningsfrist 12.09.07

Læs mere på www.billedkunstgrundkursus.dk
eller på www.bkf.dk's opslagstavle

Digitalisering af kunstværker

2-dages introduktion til de mest grundlæggende processer ved digitalisering af kunstværker:

- Fotografering med digitalkamera
- Overførsel fra digitalkamera til computer
- Scanning
- Print af digitale billeder
- Hvordan sender man digitale billeder
- Hvordan lægger man fotos på en hjemmeside - og Bkfs kunstnerportal!
- PhotoShop - en introduktion

Kurset er for nybegyndere og vil have workshop-karakter. Deltagerne inviteres til at medbringe deres eget digitalkamera og tre værker eller fotos af værker (max A4), de kan øve sig på.

Underviser: Billedkunstner Morten Ulf Bøll, som tidligere har undervist på bl.a. IT-Universitetet i København og for Bkf.

Max. deltagerantal: 16

Egenbetaling: kr. 600 inkl. let frokost.

Tid og sted:

6. og 7. december 2007 kl. 9.00-15.30 (begge dage)

Borups Højskole

Frederiksholms Kanal 24

1220 København K

Find dine styrker og brug dem i dit arbejdsliv

1-dages kursus for medlemmer med lyst til at arbejde med kortlægning af eget potentiale og en mere positiv tilgang til de udfordringer, de står overfor.

Kurset tager udgangspunkt i alle de positive erfaringer, den enkelte deltager har. Der bliver fokus på opnåelse i stedet for undsigelse, på at se muligheder i stedet for begrænsninger og på at relationer er lig med resultater.

Deltagerne får en række værktøjer præsenteret, som de også lærer at bruge - individuelt og i mindre grupper.

Underviser: Konsulent Heidi Meier, der tidligere har afholdt kurser i kompetenceafklaring og fast afvikler workshops på artlab og Navigators. Læs mere på www.heidimeier.dk

Max. deltagerantal: 15

Egenbetaling: kr. 300 inkl. let frokost.

Tid og sted:

20. november 2007 kl. 9.30 til 16.00

Copy-Dan

Østerfælled Torv 10

2100 København Ø

Tilmelding mm (gælder begge kurser)

Tilmelding foretages skriftligt pr. brev eller e-mail til Bkf inden den 1. november.

Deltagere vil blive registreret efter først til mølle-princippet. Kurserne vil kun blive gennemført, hvis der er min. 12 tilmeldinger!

NB! Vær opmærksom på muligheden for eventuel kursusstøtte fra AF.

Billedkunstneres Forbund 2007

Billedkunstneres Forbund er Danmarks faglige organisation for professionelle billedkunstnere med godt 1200 medlemmer. Forbundets hovedformål er at varetage billedkunstneres faglige, økonomiske, sociale og juridiske interesser og fremme en så bred anvendelse af billedkunst som muligt.

Flere oplysninger om Bkf på www.bkf.dk

Bkfs bestyrelse 2007

Formand:

Billedhugger

Nanna Gro Henningsen

Billedkunstner

Trine Rytter Andersen

Billedkunstner

Lotte Tauber Lassen

Kasserer:

Billedkunstner

Ole Sporning

Billedkunstner

Henrik M. Andersen

Maler

Viggo Lynge Larsen

Maler/grafiker

Jo Møller

Billedkunstner

Søren Taaning

Billedkunstner

Claus Handgaard Jørgensen

VESTJYLLAND

Maler

Erik Styrbjørn Pedersen,

udvalgsformand

NORDJYLLAND

Maler

Jette Wistoft Noyes,

udvalgsformand

STORSTRØM

Billedkunstner

Kit Kjærbye,

udvalgsformand

SØNDERJYLLAND

Billedkunstner

Trine Maria Høy,

udvalgsformand

VEJLE

Billedkunstner

Claus Fisker Andersen,

udvalgsformand

VESTSJÆLLAND

Billedkunstner

Carin Larsen,

udvalgsformand

FREDERIKSBORG

Billedkunstner

Jan Holmgaard,

kontaktperson

Bkfs sekretariat

Vingårdstræde 21, 1. sal

1070 København K

Tlf. 33 12 81 70

Mandag til torsdag kl. 10-15

Postgiro: 1 16 40 90

bkf@bkf.dk

www.bkf.dk

Klaus Pedersen,

forretningsfører

Vibeke Rostrup Bøyesen,

koordinator

Miriam Katz, informations-

medarbejder/redaktør

Bkfs regioner 2007

FYN

Billedkunstner

Lone V. Petersen,

udvalgsformand

KØBENHAVN

Maler

Carsten Rütting Schweitz,

udvalgsformand

ROSKILDE

Billedkunstner

Eva Carstensen,

kontaktperson

MIDTJYLLAND

Maler/grafiker

Ole C. Hansen,

udvalgsformand

Opslagstavlen

Se flere aktuelle opslag på
www.bkf.dk

Kurser fra Højbjerg Foto- Grafiske Værksted:

Kursus i fotogravure:

17.-21. september. Begge dage inklusive, daglig 10-17.

Pris: 1.400 kr. plus materialer (cirka 300-400 kr.)

Underviser: Inger Lise Rasmussen.

■ Tilmeldingsfrist 10. September.

Deltagerne skal medbringe sort-hvide negativer. Der vil blive mulighed for at arbejde med medbragte digitale transparenter. Instruks ved tilmelding.

Workshop artists´ books

12.-16. november daglig 10-17.

Begge dage inklusive.

En workshop med den svenske billedkunstner Vera Ohlsson, der har specialiseret sig i unika bøger i fire former. Pris: 1.500 kr.

■ Tilmeldingsfrist: 1. november.

Bemærk begrænset antal deltager. Instruks ved tilmelding.

Workshoppen, der er støttet af Bkfo-Fonden, er det tredje og sidste trin i projektet Kunstneres Udgivelser og et samarbejdsprojekt mellem Bkf Midtjylland og Højbjerg FotoGrafiske Værksted.

Artists´ books, er en bog, som kunstneren selv skaber, enten som unika (objekt) eller i ganske få eksemplarer. Bøgerne kan antage mange forskellige former; det kan være ruller, foldebøger eller små genstande lagt ned i en æske, der ligeledes er fremstillet af kunstneren.

En lille nisse rejste...

Foredrag under planlægning.

Marianne Thingholm og Inger Lise Rasmussen fortæller om deres rejseprojekter til henholdsvis Japan og Kina. Udover at vise billeder, vil de komme ind på planlægning, støtte og finansiering.

■ Dag og tidspunkt oplyses senere. OBS! Vær opmærksom på muligheden for eventuel kursusstøtte fra AF.

Tilmelding og information for alle kurser:

Højbjerg FotoGrafiske Værksted

Oddervej 80 C, 8270 Højbjerg
Tlf 86 72 54 39

E-post hfv@fk.aarhus.dk

<http://aarhus.dk/kommune/hfv>

Ret til ændringer forbeholdes

Aktuelle ansøgningsfrister i Kunstrådet

Næste ansøgningsfrist er 16. oktober 2007 for en lang række af Kunstrådets Billedkunstudvalgs og Det Internationale Billedkunstudvalgs tilskudsordninger. Fristen gælder f.eks. for puljen til billedkunstneriske produktioner til udstillinger i Danmark og i udlandet, samt for den nye pulje, BERLINAUT, der giver danske billedkunstnere mulighed for at søge tilskud til samarbejdsprojekter i Berlin. Læs om de enkelte tilskudsordninger på www.kunststyrelsen.dk

Kulturkontakt Nord tager imod ansøgninger

Kulturkontakt Nord er sekretariat for Nordisk Ministerråds nye kunst- og kulturprogrammer. For kriterier og ansøgningsblanketter: www.kulturkontaktnord.org

Nyt fra sekretariatet

Nye regler for booking af Fanø-huset i 2008

Alle uger i 2008 kan bookes fra: den 1. oktober 2007 kl. 12.

Det betyder, at sekretariatet senest den 1. oktober kl. 12 skal have modtaget en mail, brev eller et postkort, hvorpå der står, hvilken uge eller uger det enkelte medlem ønsker at søge i hele 2008. Såfremt der er flere, der ønsker de samme uger vil der blive trukket lod. Skulle der herefter være ledige uger, vil de blive fordelt efter først-til-mølle princippet.

1. og 2. Prioritet

Når man meddeler, hvilken uge/uger, man ønsker at få i 2008, har man mulighed for lave en 1. prioritet og en 2. prioritet. Det betyder, at man f.eks. kan søge uge 27 som 1. prioritet og uge 31. som 2. prioritet. Såfremt der er flere, der ønsker den samme uge/uger, bliver

der trukket lod.

Antal uger

I perioden fra 1. marts til den 31. oktober kan man i udgangspunkt kun få én uge i huset. I perioden fra 1. november til 28. februar prioriteres ansøgere, der ønsker to sammenhængende uger, men man kan fortsat godt søge én uge. Såfremt der ikke skulle være ansøgere til to uger ad gangen, vil ugerne blive tildelt medlemmer, der kun ønsker én uge. Samme medlem kan ikke have huset både i jul og nytår. Det vil sige, at ønsker man julen i 2008, kan man ansøge om at få huset fra lørdag den 13. december til lørdag den 27. december 2008. Ønsker man nytåret i 2008, kan man søge om huset fra lørdag den 27. december til lørdag den 10. januar 2009. Prisen er som hidtil: 1.500 kr. pr. uge i lavsæsonen fra 1. september til 30. april, 2.000 kr. pr. uge i højsæsonen fra 1. maj til 31. august. Lørdag er fortsat skiftedag.

Kunstfondens livsvarige ydelser - kontakt Bkf...

Som vi fortalte i sidste nummer af *Billedkunstneren*, har en række kunstnere - faktisk 1/3 af de billedkunstnere, der modtager kunstfondens livsvarige ydelse - fået efterreguleret deres ydelse fem år tilbage. Efterreguleringen er sket, fordi kunstfonden i sin tid har lavet en fejl i beregningsgrundlaget. Bkf mener, at kunstnerne har krav på at få efterreguleret for en endnu længere periode, men denne del af sagen er endnu ikke afklaret. Fejlen i beregningsgrundlaget har også medført, at nogle kunstnere ikke har fået foretaget en egentlig beregning af den livsvarige ydelse. Statens Kunstfond har nemlig i en årrække oplyst forkerte indtægtsgrænsebeløb for den livsvarige ydelse. Er du en af de kunstnere, som ikke har fået foretaget en egentlig beregning af den livsvarige ydelse indenfor de sidste ti år, kan du kontakte sekretariatsleder Klaus Pedersen, Bkf, for at få tjekket tallene.

Husk Bkfs generalforsamling

Generalforsamlingen afholdes lørdag den 3. november kl. 14 i Statens Værksteder, Gammel Dok, Strandgade 23B, 1401 København K. Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være modtaget i sekretariatet senest den 1. oktober.

Nye medlemmer og genindmeldelser pr. 1. september 2007

Billedkunstner Stine Cirkeline Atla
Billedkunstner Astrid Liebing Bruno
Billedkunstner MFA Bine Jacobsen
Billedkunstner Sys Hasforth Kørshøj
Billedkunstner Sanne Moe
Billedkunstner Lene Schack Olldag
Billedhugger Lisbeth Krag Olsen
Billedkunstner Trine Gleerup Poulsen
Billedkunstner Jannie Martinus Skov
Billedkunstner Signe Visnek
Billedhugger Lars Waldemar
Billedhugger Søren West
Billedkunstner Amir Zainorin

Aktuelle ansøgningsfrister til fonde og legater

Se flere fonde og legater på Bkfs liste over relevante fonde og legater. Kontakt sekretariatet på bkf@bkf.dk eller 33 12 81 70 for at få tilsendt legatlisten. Mange fonde og legater har løbende ansøgningsfrist.

Akademiraadets Legater

Akademiraadet
Kongens Nytorv 1
Postboks 9042
1022 København K
Tlf. 33 74 49 10
www.akademiraadet.dk
Akademiraadets legater kan søges af arkitekter, billedhuggere og malere. I oktober måned kan ansøgningsblanket samt fortegnelse over ledige legater afhentes fra - eller rekvireres mod indsendelse af frankeret svarkuvert til:
Ansøgningskema: Ja
■ Ansøgningsfrist: Angives ved

opslag i dagspressen den 1. oktober med ansøgningsfrist den 1. november

Georg Harms Fond til minde om den franske maler Georges Bouissets kunstneriske værker

Esben Thielsen
Hjortekærbacken 30
2800 Kgs. Lyngby.
Fonden yder støtte til yngre værdigt trængende danske kunstnere, fortrinsvis inden for malerkunsten, der gennem deres arbejde har udvist talent for naturalistisk og figurativ kunst
Årlig legatsum: 100.000 kr.
Ansøgningskema: Nej
■ Ansøgningsfrist: 1. oktober

Anna E. Munchs Legat

Bestyrelsen for Anna E. Munch's Legat
c/o Clara Ehrenreich
Heimdalsvej 44
6000 Kolding
www.aemlegat.dk
Støtter ældre danske bildende kunstnere og/eller forfattere, for så vidt de er værdige og trængende og ved talentfuldt arbejde, idel stræben og hæderlig vandel, har gjort sig fortjent til støtte. Ansøgere skal være omkring 50 år eller derover for at komme i betragtning, skal have markeret sig kunstnerisk og kunne dokumentere deres arbejde. Der uddeles legatportioner på hhv. kr. 2.500, 5.000 og 10.000. Større portioner kan komme på tale, hvis der er helt særlige behov, f.eks. studierejser, uddannelse eller lignende.
Årlig legatsum: 125.000 kr.
Legatportion: Portioner på mindst 2.500 kr.
Ansøgningskema: Ja, findes på www.aemlegat.dk
■ Ansøgningsfrist: 1. november.

Aktuelle ansøgningsfrister for legatboliger/residencies

BG Fondens Legatboliger

BG Fonden
Fiolstræde 44
1171 København K
Tlf. 33 77 93 93
bg@bikubenfonden.dk
www.bgfonden.dk
Legatboliger: Brandenburg (Berlin), Gagarin (Skt. Petersborg), Rue Lamarck og Pigalle (Paris), Biroma (Rom), Bloomsbury (London), Thompson Street (New York)
Boligerne stilles bl.a. til rådighed for bildende kunstnere og tildeles fortrinsvis ansøgere, som inden for en begrænset periode har et større arbejde at udføre, og som vil drage fordel af at koncentrere sig om arbejdet uden for de sædvanlige omgivelser. Opholdet kan omfatte ægtefælle/samlever og kan normalt vare fra 2 til 6 måneder. Ingen husdyr. Der skal betales husleje og et depositum. Læs mere på www.bikubenfonden.dk
Ansøgningen skal indeholde nærmere oplysning om alder, uddannelse, formålet med opholdet og dets ønskede varighed/periode. Som bilag vedlægges evt. anbefalinger samt et udførligt CV.
Ansøgningskema: Nej
■ Ansøgningsfrist: Omkring den 1. oktober (for det kommende kalenderår). Fristen opslås på BG Fondens hjemmeside samt i en række dagblade i september måned.

Statens legatbolig i Paris - Rue de la Perle

Ludvig Preetzmann-Aggerholm og Hustrus Stiftelse
v/Kontorchef Eva Egesborg Hansen
Kommunikationsenheden
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Legatboligen administreres af Ludvig Preetzmann-Aggerholm og Hustrus Stiftelse, hvis formål er at give danske kunstnere og videnskabsmænd mulighed for et ophold i Paris. Boligen m/opholdsstue, sovealkove, badeværelse og køkken

i 3, Rue de la Perle, 75003 Paris, er fuldt møbleret og udstyret til 4 personer. Huslejen er 1025 Euro pr. måned inkl. varme, lys og telefonabonnement. For at tilgodese flest mulige ansøgere tildeles ophold som regel kun for én måned. Ansøgning skal indeholde oplysninger om personlige og professionelle data samt beskrivelse af formålet for opholdet.

Ansøgningskema: Nej

■ Ansøgningsfrist: 30. september for ophold i 2008

Institutionen San Cataldo

Tlf. 35 32 31 21

www.sancataldo.dk

Klostret San Cataldo ved Amalfi i Syditalien er et studiehus for videnskabsmænd, kunstnere og andre åndsarbejdere. Stipendiet består i indtil 4 ugers frit ophold med fuld forplejning inden for tidsrummet 1.-28. i den pågældende måned og kan søges af danske videnskabsmænd, herunder lærere ved højere læreanstalter, og kunstnere. Enkelte af de kunstnere, der får stipendium, får tillige tildelt Arne Meyers Legat, der omfatter rejse- og lomme penge.

Ansøgningskema: Ja

■ Ansøgningsfrister: 1. december for perioden 1.april.-28. juli 2008

Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom

Via della Lungara 231
00165 Roma

Tlf. +39 066875705

skand.for@edbusiness.it

www.skandinaviskforening.org

Et 1400-tals palads i Trastevere er rammen om 5 legatboliger med arbejds muligheder og fælles faciliteter. Nordiske skabende kunstnere, kunstformidlere og kulturarbejdere kan søge om ophold på 1-6 måneder. Danske kunstnere kan søge om legat fra Tuborgfonden. Ansøgning om ophold og legat søges på samme skema.

Ansøgningskema: Ja - findes på Foreningens hjemmeside.

■ Ansøgningsfrist: 15. september for perioden 1. marts- 31. juli 2008.

Det Danske Institut i Rom

Tlf. +39 06 32 65 931

ansoegning@dkinst-rom.org

www.dkinst-rom.dk

Instituttet råder over fem enkeltværelser, et dobbeltværelse og tre mindre to-værelser. Lejligheder og er udstyret med et medierum (med bl.a. MAC G5), et professionelt fotoværksted, et professionelt grafisk værksted og to atelierer. Der kan søges om ophold alene eller ophold med stipendium. Det er en forudsætning, at man ønsker at beskæftige sig med et konkret emne, som alene eller med fordel kan studeres i Rom.

Ansøgningskema: Ja

■ Ansøgningsfrist: 14. september for ophold i perioden 1. februar-31. juli 2008.

Det Danske Institut i Athen

Tlf. +30 210 32 44 644

info@diathens.com

www.diathens.com

Instituttet råder over to gæsteboliger med flere rum. Man kan søge om ophold alene eller ophold med stipendium. Instituttet kan hverken huse børn eller husdyr. Instituttet råder ikke over noget atelier. Ansøgninger skal fremsendes i 10 eksemplarer.

Ansøgningskema: Ja - findes på hjemmesiden, men kan også rekvireres fra instituttet.

■ Ansøgningsfrist: 15. oktober (for ophold i februar-juli)

Det Danske Institut i Damaskus

Tlf. +963 11 223 80 38

did@scs-net.org

www.damaskus.dk

Stipendierne opslås almindeligvis i oktober i relevante fagblade og på hjemmesiden med ansøgningsfrist i begyndelsen af december.

Fiskars Artist Residency, Finland

Tlf. +358 (0)44 0600036

sade@kahra.nu

www.onoma.org

Ansøgningskema: Ja - findes på www.onoma.org

■ Ansøgningsfrist: 30. september

Gæsteatelier i Reykjavik centrum

The Association of Icelandic Visual Artists (SiM)

Tlf. +354 551 1346

www.sim.is

Gæsteatelieret ligger i centrum af Reykjavik. Huslejen er ca. 400 Euro pr. måned, og der kan søges om perioder af en måneds varighed.

Ansøgningskema: Ja - findes på www.sim.is

■ Ansøgningsfrist: 1. oktober (for perioden januar-juni 2008).

Lademoen Kunstnerverksteder, Trondheim

Tlf. +47 73 51 35 15

<http://www.l-k-v.no>

Det store værksteds- og atelierhus rummer bl.a. 2 gæsteatelierer og i nabobygningen er gæstelejligheder (hver med plads til 2 personer). Man kan søge om gratis ophold af 1-3 måneders varighed.

Ansøgningskema: Ja - findes på www.l-k-v.no

■ Ansøgningsfrist: 10. oktober

Kunstnerboligerne på Hirsholmene

V/Dansk Kunstnerråd

Tlf. 35 38 44 01

dkr@dansk-kunstnerraad.dk

www.dansk-kunstnerraad.dk

Der er to boliger på Hirsholmene: Fyrassistentboligen og Lodsgården. Boligerne er indrettet til hhv. 3 og 4 personer. Til Fyrassistentboligen hører atelier med ovenlys indrettet i et lille udhus.

Arbejdsophold af mindst en måneds varighed på Hirsholmene kan tildeles medlemmer af Dansk Kunstnerråds medlemsorganisa-

tioner (herunder Bkf). Prisen er pt. 2.400 kr. pr. måned.

Ansøgningskema: Nej

■ Ansøgningsfrist: 5. oktober for ophold i forår og sommer 2008

Lille Skiveren

I 2008 er Jens Otto Krags bolig Lille Skiveren til rådighed for Bkfs medlemmer uge 36, 37 og 38. Huset er beliggende i Aalbæk og rummer 11 sengepladser, 2 badeværelser, 2 atelierer, sauna, klaver, stort køkken og 2 stuer. En uges ophold koster 4.000 kr. Bkfs medlemmer kan booke hos Vibeke Rostrup Bøyesen på vrb@bkf.dk eller 33 12 81 70.

Jeckels Hotel i Gl. Skagen

v/Fonden til bevarelse af Jeckels Hotel

Jeckelsvej

9990 Gl. Skagen

Hvert år udlodder Fonden nogle ugers arbejdsophold i en af hotellets mindre lejligheder med eget køkken. Ugerne er 2, 3, 4, 5, 6 samt 46, 47, 48 og 49. Normalt tildeles ophold af 2 ugers varighed, men principielt kan man søge ubegrænset tid. Opholdene er gratis, og man får et fast beløb på kr. 1.200 til dækning af rejseudgifter. Man er på egen kost. Et atelier er for et par år siden opført forb. med hotellet er for et par år siden opført et atelier. Ansøgning skal indeholde kort redegørelse for, hvad opholdet tænkes anvendt til.

Ansøgningskema: Nej.

■ Ansøgningsfrist: 1. oktober

Billedkunstboligen i Kongegaarden i Korsør ledig fra 1. november 2007

Friboligen er på 67 m², og det nærliggende *Bomhus* stilles til rådighed som arbejdslokale. Der skal betales et depositum på 3.000 kr. samt 800 kr. pr. måned til dækning af udgifter til el, vand og varme. Der kan maksimalt søges om et års ophold. Læs mere på www.kongegaarden.dk Kontakt Poul Erik Nielsen på 58 37 78 90 info2@kongegaarden.dk

Aktuelt på Kunstscenen

Eric R. Fajardo: Demorum

Galleri Image "Center for fotografi", Aarhus, 31. august – 30. september 2007

Billedkunstneren Eric R. Fajardo anvender fotografiets evne til at fange en kommentar til verdens gang og menneskets lod. Med tilsyneladende lethed og umiddelbarhed skildrer han det velkendte og hverdagsagtige i et stærkt symbolsk billedsprog.

Ole C Hansen : Verden i billedet og billedet i verden/ Stofskifte

Malerier og tegninger. Med klassiske midler og med en afvekslende og reflekterende kunstnerisk praksis forsøger Ole C Hansen med sine billeder at tematisere menneskets forhold til kræfter, der er større end det selv, kræfter det ikke er herre over. I Aalborg Kunstpavillon, d. 6.-27. oktober 2007, åben tirsdag-fredag kl. 12-17, lørdag kl. 12-15 søndag og mandag lukket. Aalborg Kunstpavillon Søndergade 20 9000 Aalborg, tlf.: 98 12 11 63 www.kunstpavillon.dk

Regnar Jensen: Nye malerier – og et tilbageblik. 85 års udstilling

Fernisering: 14. september, kl. 15-18. Sidste dag 9. oktober. Øvrige

åbningstider: Tirsdag-fredag: kl. 12-17, lørdag kl. 12-16. Kunsthandel Nina J, Gothersgade 107, 1123 Kbh. K

Anne Mette Larsen: Auf der anderen Seite

Dobbeltvævede tekstilbaner udført på baggrund af rejser i Østeuropa. Officinet, Bredgade 66, Kbh. K, 4. oktober – 9. november 2007. Alle dage klokken 12 – 17. Fernisering 4. oktober kl. 17 – 19.

Åbningsudstilling: Else Korn

Maler Else Korn er første udstillende kunstner på det nye galleri i Glaspusteriet Glasseriet, Jenagade 27, 2300 Kbh. S. Udstillingen er åben fra 1. september til ultimo december. Tirsdag-fredag kl. 10 – 16, lørdag kl. 10 – 14.

Kunstnersammenslutningen Mult

Mult udstiller i Helligåndshuset. Fernisering 3. oktober kl. 16 - kl. 19. Udstillingen slutter søndag d. 14. oktober. Åben alle dage fra kl. 12 - kl. 18. På Kulturnatten, fredag d. 12. oktober, åben til kl. 23. Musik hver søndag kl. 14.

Mere Kort Nyt på s. 32

Gratis medlemsider

Medlemmer af Bkf kan gratis benytte nedenstående kupon til meddelelser på siderne 'Fra medlem til medlem', 'Aktuelt på kunstscenen' samt 'Nyt om Navne'.

'Fra medlem til medlem' rummer rubrikannoncer vedrørende køb og salg mellem medlemmer, værkstedsmuligheder, rejsefællesskab, sommerhusudlejning m.v.

'Aktuelt på kunstscenen' fungerer som opslagstavle for begivenheder på kunstscenen: Seminars, møder, udstillinger, publikationer m.v.

'Nyt om Navne' kan bruges til annoncering af runde fødselsdage, jubilæer, præmieringer, tildeling af legater, medaljer og lign.

Udfyld kuponen omhyggeligt. Materiale til medlemsiderne skal være på Bkfs sekretariat senest 1. november 2007. Billedkunstneren #4 2007 udkommer i uge 48 2007

Indrykning af oplysninger til

- (sæt kryds) "Fra medlem til medlem"
 "Aktuelt på kunstscenen"
 "Nyt om Navne"

Kortfattet beskrivelse (brug blokbogstaver!): _____

Dato'er / tidsperiode / åbningstider (brug blokbogstaver!): _____

Adresse på arrangementet:

Sted: _____

Gade/nr. _____:

By: _____

Indsendt af:

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf: _____

e-mail: _____

Vedlæg gerne illustration med tydelig navn på:

Jeg sender billeder (Sæt kryds!) Via e-mail CD-rom

Original Papirfoto Dias

Billeder og oplysninger kan sendes digitalt til mk@bkf.dk
(Højt opløselige billeder i 300dpi i formaterne TIFF, JPG eller EPS)

Deadline for indsendelse er 1. november 2007.

Indrykningen er GRATIS for Bkfs medlemmer - Send kuponen til:
Bkf, Vinqårdstræde 21, 1., 1070 Kbh K, Att. Billedkunstneren

Filip's

Sten
&
Billedhuggeri

Www.filips.dk

Udfører opgaver efter model
eller tegning. ALT I STEN.
Køre udstillinger i huggeriet
Dit Ønske Vores Opgave!

Ormhøjgårdvej 10 • 8700 Horsens
Tlf. 75 63 03 09 Fax. 75 63 03 19

KUNSTEN

AF FLYTTE OG OPBEVARE
KUNST
- 75 ÅRS ERFARING
PLADSMANGEL?

"Vognmand Jensen" har løsningen!

**Hellerup Flytteforretning
& kunsttransport**
Krimsvej 29B, 2300 Kbh. S
Tlf. 39 62 24 28, Fax nr. 39 62 47 44

A BIENNALE MACHINE RAUM

FOR VIDEO ART AND DIGITAL CULTURE

Machine-RAUM, en biennale for videokunst og digital kultur fra 8. november til 4. december i Vejle.

Biennalen består af en udstillingsdel på Vejle Kunstmuseum, der varer en måned, og tre festival dage fra den 9.- 10.- 11. november med foredrag, kunstnerpræsentationer, performative værker m.m.

Machine-RAUM præsenterer video-, lyd-, digitale- og interaktive værker på internationalt niveau.

Deltagende kunstnere: Assocreation, Blast Theory, Juan Manuel Echavarría, Julika Rudelius, Moataz Nasr, Andrea Zapp, Markus Löfler & Andre Korpys, Navinky Home Videos m. fl. Derudover deltager studerende fra danske og tyske kunstakademier og medie / designskoler

Machine-RAUM er kurateret af Hanne Nielsen og Birgit Johnsen og arrangeret af Keller – Center for Eksperimenterende Kunst i Quasar regi, i samarbejde med BIZart og Vejle Kunstmuseum

Entre-pris til festival: 50 kr. pr. dag, partoutkort 120 kr.

Støttet af Kulturministeriet – puljen til kultur i hele landet, Kunstrådets Internationale Billedkunststudvalg og Ny Vejle Kommune.

Kontakt: Lene Noer tlf: 75868154

kellercek@mail.tele.dk

www.machine-raum.dk

ALT I KUNSTNERARTIKLER

Malmester Ib Arnhem
Læssøgade 151, 5230 Odense M
tlf. 66120231

Åben man-fre kl.10 - 17.30

Parkvej 3, 5600 Faaborg

tlf. 62610565

Åben efter aftale

En hel dag 2.500 kr. Grafisk workshop

Gå hjem med så mange tryk du kan nå på en dag.

Hele trykkeriet er til din rådighed.

Hjælp og vejledning fra erfaren trykker med dine litografier og monotypier.

Norup Litografi

Gl.Kongevej 131, 1850 Frederiksberg C
Tlf.: 21650196 www.noruplitografi.dk

Sandstøbning

i bronze og aluminium

Salg af stenhuggerværktøj

"den lille butik"
er åbent efter aftale

Kun fantasien sætter grænsen

Aalborg Broncestøberi ApS

v/ Flemming Purkær og Lene Stefansen

Fabriksparken 9 Dk-9230 Svonstrup tlf (+45) 98380087

www.aalborgbronze.dk info@aalborgbronze.dk

Lene Purkær Stefansen

OLIEFARVER
MALEMIDLER
SPARTLER
PENSLE
BLINDRAMMER
MALERLÆRRED
TEGNEMATERIALER
AKVARELFARVER
PAPIR
DYBTRYKFARVER
HØJTRYKFARVER

Artifex

KUNSTNERFARVER
SØNDERALLÉ 1, LAURBJERG
8870 LANGÅ
TELEFON +45 86 46 82 88
FAX +45 86 46 82 52

TOMMERUP KERAMISK VÆRKSTED APS

Specialværksted for keramisk kunst og udsmykning

Mere end 30 års erfaring bruges af førende kunstnere

Tove Anderberg
Pia Andersen
Per Arnoldi
Peter Brandes
Jens Birkemose
Peter Carlsen
Designskolen Kolding
Torben Ebbesen
Olafur Eliasson
Maja Lisa Engelhardt
Günter Förg
Magne Furuholmen
Nils Erik Gjerdevik
Eirik Gjedrem
Emil Gregersen

Jac Hansen
Jørgen Hansen
Erik Hagens
Kirsten Justesen
Pontus Kjermann
Esben Klemann
Det Kongelige Danske
Kunstakademi
Tom Kjøjer
Torbjørn Kvasbø
Michael Kvium
James A. Leedy
Erik Nyholm
Kjell Nupen
Bjørn Nørgaard

Knud Odde
Kjell Erik Killi Olsen
Lawson Oyekan
Leif Sylvester Petersen
Ursula Munch Petersen
Bjørn Poulsen
Lars Ravn
Donald Reitz
Gunhild Rudjord
Helle Vibeke Steffensen
Arne Haugen Sørensen
Leif Sylvester
Franz Widerberg

Skovstrupvej 57 - Postboks 6 - 5690 Tommerup
Telefon 6476 1909 - Fax 6476 1019
e-mail: tkv@keramos.dk - web www.keramos.dk

Aart de Vos

Klosterport 4.
DK - 8000 Aarhus - C

E-MAIL: info@aatdevos.dk
INTERNET: www.aatdevos.dk
www.artov.dk
TLF: (0045) 8613 5566
FAX: (0045) 8619 2401

I AUGUST OG SEPTEMBER:

På alle 500ml studieakrylfarver: - 20%

Lukas Studio :	kr 52,00
Talens Amsterdam :	kr 64,00
Rowney System 3 :	kr 64,00
W&N Galeria :	kr 60,00

På alle 200ml studieoliefarver: - 20%

Lukas Terzia :	kr 38,00
Lukas Studio :	kr 56,00
Talens Amsterdam :	kr 50,00
Rowney Georgian :	kr 54,00
W&N Winton :	kr 50,00

Alle priser er inkl. moms. Du skal købe mindst 5 enheder. Ingen efterleveringer.

CIRE-PERDUE FRA DETAILER T IL STORT FORMAT

- vi støber op til 12m²
på én gang.

BRONCESTØBERIET
EIF JENSEN ApS
v/Peter Jensen

Vadstrupvej 67, 2880 Bagsværd

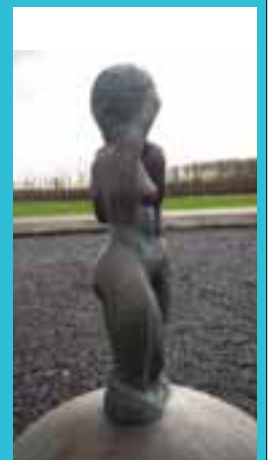
44 44 99 87

www.libronce.dk pi@libronce.dk

50 års erfaring med kunst, gør en forskel

Sandformning :
Cold Hartz/olie/Petrobondsand
Lost Wax :
Voksudsmeltning
Lost Foam :
Polystyren/Flamingo
udbrændning
Alt i Bronze og Aluminium støbes

W.Knudsens Metalstøberi ApS
tlf.47521208 fax.47521218
Dysagervej 5
3630 - Jægerspris
Email: knudsensmetalstoeberi@post.tele.dk
Web : www.metalstoebning.dk

SKULPTURSTØBERIET

Så bliver det som du har tænkt dig! • www.skulpturstoeberiet.dk

KORT NYT

Erik Bagge: Eventyr med billeder fra vor tid

Erik Bagge har på forlaget North fået udgivet bogen: "H. C. Andersen: Eventyr med billeder fra vor tid", med illustrationer af Erik Bagge. Værket er tilrettelagt af Eric Mourier; er på såvel dansk som engelsk, med 179 sider og koster 125 kr. Paludans Boghandel, Fiolstræde, 1172 Kbh. K.

Eva og Marianne Knutz i Valby

Galleri Varming præsenterer en udstilling af de to kunstnere Eva Knutz og Marianne Knutz, som bor og arbejder i henholdsvis Danmark og Holland. Tvillingerne Knutz (f. 1968) har tidligere udstillet sammen på Overgaden, Institut for Samtidskunst, Kbh og i Rum 46, Århus. Fernisering d. 19. oktober kl. 17.00. Galleri Varming, Valby Langgade 23, 2500 Valby. Tel. 61 16 50 41. Åben: ti-fre kl. 10-17 (weekend efter aftale). w.gallerivarming.dk

Nyt om navne**Danskere og Carnegie**

To danske kunstnere er blandt vinderne i Carnegie Art Award 2008 – en af verdens største kunstpriser. Jesper Just vandt andenprisen på 600.000 svenske kroner, og John Kørner vandt tredjeprisen på 400.000 svenske kroner. En enstemmig jury tildelte den svenske kunstner, Torsten Andersson

(f. 1926), førsteprisen på 1 million svenske kroner for sit konceptuelle maleri. Priserne uddeles ved en officiel ceremoni på Museet for Nutidskunst Kiasma i Helsingfors den 25. oktober 2007. Samtidigt indvies vandrestillingen med de 26 nordiske finalister i Carnegie Art Award 2008, som blev udvalgt af juryen blandt i alt 143 nominerede. De øvrige danske kunstnere, som er udvalgt til udstillingen, er Anette H. Flensburg, Ellen Hyllemose, Ferdinand Ahm Krag, Fie Norsker, Allan Otte og Kirstine Roepstorff. Udstillingen kommer til København i april 2008 og vises på Den Frie Udstilling.

John Kørner: *The First Floor Museum*, 2007

Livsvarige ydelser til kunstnere

Statens Kunstfonds repræsentantskab har besluttet at indstille i alt 10 kunstnere til livsvarig ydelse på finansloven. De indstillede kunstnere er: Billedkunstner, fotograf Keld Helmer-Petersen, forfatter Simon Grotrian, forfatter Christina Hesselholdt, forfatter Hanus Kamban, komponist Anders Nordentoft, guldsmed Torben Hardenberg, væver Annette Holdensen, keramikker Malene Müllertz, væver Hanne Vedel og tegner Erik Werner.

Bogstavlegat til Frode Steinicke

Lørdag den 5. maj 2007 modtog billedhuggeren Frode Steinicke Bogstavlegatet 2005. Legatet består i et specifikt maleri udført af

Poul Pedersen og æren ved at modtage legatet. Bogstavlegatet er stiftet i året 1988 af billedkunstneren Poul Pedersen. Legatet kan ikke søges. Bestyrelsen består af Poul Pedersen, der også afgør hvem og hvornår legatet skal tildeles. På billedet ses fra højre billedkunstner Poul Pedersen, komponist Michael Nyvang, gallerist Maris Lund, billedhugger Frode Steinicke, gæster Lou Møllgaard, Fru Dewasne, og Anne de Backer.

Glaskunstens Oscar til Lene Bødker

For første gang går den eftertragtede, japanske glaspris "Kanazawa Glass Award" til en dansk kunstner. Lene Bødker, der medlem af Bkf, modtog d. 30. august prisen, der er den største, internationale hædersbevisning, man som glaskunstner kan drømme om. Ud over æren og 1 mio. yen følger en invitation til at deltage på udstillingen "The International Exhibition of Glass Kanazawa 2007" på det velestimerede Notojima Glass Art Museum. Lene Bødkers værker kan fra d. 9. december ses på en stor separat-udstilling i den nye fløj på Glasmuseet i Ebeltoft.

Vinderværket "Section" af Lene Bødker er støbt i glas og hugget med hammer og mejsel. Foto: Anders Sune Berg.

Fra medlem til medlem**Artists Residency i Mysore, Indien**

Den danske kunstner Johan Benthin døde i september 2006. Hans enke, Sigrid Benthin, udleder nu hans fuldt udstyrede atelier i Mysore i det sydlige Indien til kunstnere og andre. Mere information: www.pegasusonline.org

Engelsk oversættelse

Well-written English translations for catalogues, grants, homepage etc.. An American artist living, speaking, writing Danish fluently is offering her knowledge of English and the specifics of art and its terminology as a translator. experienced. Price estimates given before job start. Contact Linda Weiss Drescher at: linaugust@hotmail.com or tel.: 61 33 79 35

Che Guevara udstilling

Dansk-Cubansk Forening opsætter udstillingen: "Che i vore hjertes". Kunstnere, der vil bidrage, inviteres til at udlåne et eller flere værker til udstillingen. Kunstneren kan sætte en pris på, og således forsøge at sælge værket under udstillingen. Udstillingen sættes bl.a. op under Danmarks Sociale Forum i Kulturstaldene, Halmtorvet i København den 28.-30. september. Interesserede kan kontakte Sven-Erik Simonsen, tlf.: 36 30 22 52 / simonsenbruun@image.dk / www.cubavenner.dk